

IZVJEŠĆE

O OSOBAMA S INVALIDITETOM U REPUBLICI HRVATSKOJ

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO

rujan 2025.

**HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
SLUŽBA ZA JAVNO ZDRAVSTVO
Zagreb, Rockefellerova 7**

IZVJEŠĆE

O OSOBAMA S INVALIDITETOM U REPUBLICI HRVATSKOJ

Autor:

doc. dr. sc. Tomislav Benjak, dr. med.
specijalist javnog zdravstva, znanstveni suradnik

Suradnici:

Martina Ivanić, dipl. med. sestra
Mario Mijić
Natalie-Tanja Petreski
Manuela Radošević
Sandra Šafarić Tićak, inf.
dr. sc. Ana Vuljanić, prof., univ. mag. admin. sanit.

Zagreb, rujan 2025. godine

UVOD	4
Izvori podataka	4
1. REPUBLIKA HRVATSKA	5
1.1. Opći sociodemografski podaci	5
1.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	7
2. BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA	10
2.1. Opći sociodemografski podaci	10
2.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	11
3. BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA	15
3.1. Opći sociodemografski podaci	15
3.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	16
4. DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA	20
4.1. Opći sociodemografski podaci	20
4.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	21
5. GRAD ZAGREB	25
5.1. Opći sociodemografski podaci	25
5.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	25
6. ISTARSKA ŽUPANIJA	29
6.1. Opći sociodemografski podaci	29
6.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	31
7. KARLOVAČKA ŽUPANIJA	34
7.1. Opći sociodemografski podaci	34
7.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	35
8. KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA	39
8.1. Opći sociodemografski podaci	39
8.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	40
9. KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA	44
9.1. Opći sociodemografski podaci	44
9.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	46
10. LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA	49
10.1. Opći sociodemografski podaci	49
10.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	50
11. MEĐIMURSKA ŽUPANIJA	53
11.1. Opći sociodemografski podaci	53
11.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	54
12. OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA	58
12.1. Opći sociodemografski podaci	58
12.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	60
13. POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA	63
13.1. Opći sociodemografski podaci	63
13.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	64
14. PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA	67
14.1. Opći sociodemografski podaci	67
14.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	69
15. SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA	72
15.1. Opći sociodemografski podaci	72
15.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	73
16. SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA	77
16.1. Opći sociodemografski podaci	77
16.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	80
17. ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA	83
17.1. Opći sociodemografski podaci	83
17.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	84
18. VARAŽDINSKA ŽUPANIJA	88
18.1. Opći sociodemografski podaci	88
18.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	89

19. VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA.....	93
19.1. Opći sociodemografski podaci	93
19.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	94
20. VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	97
20.1. Opći sociodemografski podaci	97
20.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	98
21. ZADARSKA ŽUPANIJA	102
21.1. Opći sociodemografski podaci	102
21.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	104
22. ZAGREBAČKA ŽUPANIJA	107
22.1. Opći sociodemografski podaci	107
22.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	109

Uvod

Prema procjenama Ujedinjenih naroda (UN) problem invalidnosti je mnogo rašireniji nego što se inače misli: od deset stanovnika svake zemlje bar je jedan u izvjesnoj mjeri osoba s invaliditetom. Raspolaganje odgovarajućim podacima o dizabilitetu – invaliditetu preduvjet je za planiranje odgovarajućih preventivnih mjera i donošenje programa za osobe s invaliditetom. Uostalom, unapređenje razine zdravlja pučanstva ima za cilj i dodavanje života godinama, odnosno povećanje broja godina života bez bolesti i invaliditeta.

Republika Hrvatska je prepoznajući taj problem donijela Zakon o Registru osoba s invaliditetom (NN 64/01, NN 63/22), koji propisuje način prikupljanja, obrade i zaštite tajnosti podataka o osobama s invaliditetom. Registar se vodi u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, a počeo je s radom 2002. godine. **Prema navedenom Zakonu osoba s invaliditetom je osoba koja ima dugotrajna tjelesna, mentalna, intelektualna ili osjetilna oštećenja koja u međudjelovanju s različitim preprekama mogu sprječavati njezino puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima.**

Izvori podataka

Podaci se u Registar osoba s invaliditetom prikupljaju iz službenih evidencija:

1. zavoda nadležnog za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom
2. zavoda nadležnog za obvezno zdravstveno osiguranje
3. zavoda nadležnog za mirovinsko osiguranje
4. zavoda nadležnog za zapošljavanje
5. ministarstva nadležnog za upravu
6. ministarstva nadležnog za obrazovanje
7. ministarstva nadležnog za hrvatske branitelje
8. upravnog tijela županije nadležnog za poslove obrazovanja odnosno upravnih tijela Grada Zagreba nadležnih za obavljanje poslova vezanih za ostvarivanje prava djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom
9. zdravstvenih ustanova na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini zdravstvene zaštite
10. drugih korisnika osobnog identifikacijskog broja (OIB), u smislu zakona kojim se propisuje OIB, koji vode evidencije o podacima iz članka 5. stavka 2. Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22).

Ovogodišnje izvješće o osobama s invaliditetom sadrži prikaze općih sociodemografskih parametara te podatke o vrstama oštećenja, oštećenjima funkcionalnih sposobnosti i vrstama pomagala koje koriste osobe s invaliditetom za Republiku Hrvatsku te za svaku županiju zasebno. Sve obrade iz ovog izvještaja provedene su s obzirom na stanje dana 15.09.2025. godine i u potpunosti su prilagođene novom načinu vještačenja, te nema mogućnosti za analizu podataka koji su se nekad prikupljali po starom načinu utvrđivanja invaliditeta. Iz navedenog razloga se ne može primjerice provesti obrada prema završenom stupnju obrazovanja i životnim uvjetima (Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom to nema kao obavezno polje prilikom vještačenja). Obrada podataka o vrstama pomagala koje koriste osobe s invaliditetom provedena je sukladno dostavljenim podacima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

Važno je ovdje istaknuti i metodologiju izračuna prevalencija. Za izračun prevalencije invaliditeta u Republici Hrvatskoj i po županijama korišteni su parametri Registra osoba s invaliditetom te službene procjene broja stanovnika Državnog zavoda za statistiku za 2023. godinu.

1. Republika Hrvatska

1.1. Opći sociodemografski podaci

U Republici Hrvatskoj, po stanju na dan 15.09.2025., živi 675.213 osoba s invaliditetom od čega je 369.191 muškog spola (54,7%) i 306.022 ženskog spola (45,3%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 17,5% ukupnog stanovništva RH (tablica 2) - *vidi napomenu o načinu izračuna prevalencije ispod tablice 2*. Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 317.164 (47%), su u dobnoj skupini 65+, dok je 273.981 (40,6%) osoba u radno-aktivnoj dobi, 20 - 64 godine (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina, i to u udjelu od 12,5%. Najveći broj osoba s invaliditetom ima prebivalište u Gradu Zagrebu i Splitsko-dalmatinskoj županiji. U te dvije županije živi 29,2% od ukupnog broja osoba s invaliditetom (tablica 1). Međutim, razmotri li se koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, dolazimo do podatka da je najveći udio u Šibensko-kninskoj županiji, s time da je najviša prevalencija u dječjoj dobi u Sisačko-moslavačkoj županiji, u radno-aktivnoj dobi u Požeško-slavonskoj županiji, a u Šibensko-kninskoj županiji u dobi iznad 65 godina (tablica 2).

Tablica 1. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, županijama prebivališta te dobnim skupinama

ŽUPANIJA PREBIVALIŠTA	Dobne skupine						Ukupno
	0 - 19		20 - 64		65+		
	m	ž	m	ž	m	ž	
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	1.147	675	4.981	3.520	4.041	4.646	19.010
BRODSKO-POSAVSKA	1.307	850	6.322	3.517	5.304	4.432	21.732
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	1.115	753	3.776	2.457	3.540	3.084	14.725
GRAD ZAGREB	11.733	7.871	24.294	21.271	22.309	30.604	118.082
ISTARSKA	1.654	974	4.931	4.389	5.212	5.482	22.642
KARLOVAČKA	1.600	1.039	4.654	3.084	4.226	4.481	19.084
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	1.657	984	4.742	3.784	3.770	4.680	19.617
KRAPINSKO-ZAGORSKA	1.613	1.096	5.512	4.569	5.323	5.751	23.864
LIČKO-SENJSKA	305	207	2.121	1.118	2.106	1.686	7.543
MEĐIMURSKA	1.512	1.106	4.192	4.027	3.060	3.348	17.245
OSJEČKO-BARANJSKA	3.256	2.193	12.785	8.903	10.251	9.728	47.116
POŽEŠKO-SLAVONSKA	615	425	3.685	2.392	3.253	3.082	13.452
PRIMORSKO-GORANSKA	2.483	1.576	6.874	6.069	8.127	9.752	34.881
SISAČKO-MOSLAVAČKA	2.561	1.821	6.900	4.334	6.706	6.000	28.322
SPLITSKO-DALMATINSKA	5.918	4.133	19.120	12.483	18.206	19.527	79.387
ŠIBENSKO-KNINSKA	1.088	685	4.763	2.784	5.961	5.835	21.116
VARAŽDINSKA	1.901	1.322	6.099	5.238	5.448	6.732	26.740
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	840	573	3.699	2.428	3.055	2.936	13.531
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	1.384	947	7.468	4.516	6.277	5.734	26.326
ZADARSKA	1.705	968	5.908	3.454	6.099	4.856	22.990
ZAGREBAČKA	4.507	2.997	10.850	8.687	9.692	9.919	46.652
Nespecificirano	568	404	5.484	1.797	17.596	5.307	31.156
Ukupno	50.469	33.599	159.160	114.821	159.562	157.602	675.213

Napomena:

1. obrada podataka moguća je i po petogodišnjim dobnim skupinama
2. *nespecificirano* – županija prebivališta nije navedena ili mjesto prebivališta nije u službenom šifarniku naselja

Tablica 2. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije te u pojedinim dobnim skupinama – prevalencija invaliditeta na 100 stanovnika

Županija prebivališta	Prevalencija invaliditeta (%)	Prevalencija invaliditeta u dobnj skupini 0 - 19 (%)	Prevalencija invaliditeta u dobnj skupini 20 - 64 (%)	Prevalencija invaliditeta u dobnj skupini 65+ (%)
ŠIBENSKO-KNINSKA	22,1	10,6	14,4	44,1
POŽEŠKO-SLAVONSKA	21,7	8,5	17,4	43,1
SISAČKO-MOSLAVAČKA	20,8	17,9	14,6	36,9
KRAPINSKO-ZAGORSKA	20,0	12,2	14,1	43,5
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	19,8	10,7	15,5	38,3
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	19,7	13,4	14,8	37,8
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	19,1	9,4	15,1	36,4
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	18,9	8,5	15,2	36,4
SPLITSKO-DALMATINSKA	18,6	11,8	12,8	39,8
OSJEČKO-BARANJSKA	18,6	11,5	14,7	34,5
LIČKO-SENJSKA	17,7	6,7	13,5	34,1
KARLOVAČKA	17,3	13,6	12,2	31,4
BRODSKO-POSAVSKA	17,1	8,7	13,6	32,7
VARAŽDINSKA	16,9	10,8	11,9	36,2
MEĐIMURSKA	16,4	11,6	13,7	28,7
GRAD ZAGREB	15,3	12,9	9,9	33,2
ZAGREBAČKA	15,3	12,4	11,0	29,9
ZADARSKA	14,2	8,4	10,3	27,9
PRIMORSKO-GORANSKA	13,2	9,2	8,6	25,8
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	12,8	8,1	9,5	24,8
ISTARSKA	11,3	7,5	8,0	21,9
Republika Hrvatska	17,5	11,4	12,2	35,9

Napomena:

- za izračun ukupne prevalencije u RH, prevalencije po županijama te prevalencije po dobnim skupinama korišteni su podaci iz tablice 1 ovoga biltena te rezultati Procjene stanovništva za 2023. (Državni zavod za statistiku, 2025.)

Prema podacima Očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom, u RH su zabilježeni podaci za 26.372 osobe pri čemu 22.300 osoba s invaliditetom (48,6% muškog spola i 51,4% ženskog spola) zadovoljava kriterije Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom (NN 75/18) i poslodavac ih može računati u kvoti.

U Registar osoba s invaliditetom pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 57.703 osobe s time da je veći broj muških osoba (64%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja i mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U RH živi 54.640 branitelja s invaliditetom. Zabilježeno je i 2.928 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

1.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja lokomotornog sustava te oštećenja drugih organa i organskih sustava (tablica 3.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 3.b.

Tablica 3.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	216.482	32,1	56
Oštećenja lokomotornog sustava	198.718	29,4	51
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	196.877	29,2	51
Mentalna oštećenja	156.919	23,2	41
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	120.495	17,8	31
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	59.824	8,9	16
Intelektualna oštećenja	34.447	5,1	9
Oštećenja vida	22.765	3,4	6
Oštećenja sluha	21.429	3,2	6
Oštećenja perifernog živčanog sustava	20.911	3,1	5
Poremećaji iz spektra autizma	6.909	1,0	2
Gluhosljepoća	144	0,02	0

Tablica 3.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	7.182	38.640	59.251
	m	13.592	51.638	46.179
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	1.794	33.992	67.347
	m	1.951	40.574	53.060
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	ž	3.694	40.776	64.387
	m	5.035	31.355	51.630
Mentalna oštećenja	ž	3.458	25.175	30.382
	m	7.922	54.178	35.804
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	8.865	18.587	31.192
	m	11.871	23.120	26.860
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	10.705	9.304	1.223
	m	20.119	16.969	1.504
Intelektualna oštećenja	ž	3.056	10.352	1.196
	m	4.640	14.060	1.143
Oštećenja vida	ž	818	3.755	6.702
	m	978	5.055	5.457
Oštećenja sluha	ž	688	3.319	5.702
	m	973	4.903	5.844
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	257	4.453	4.399
	m	344	6.132	5.326
Poremećaji iz spektra autizma	ž	1.007	473	139
	m	3.698	1.322	270
Gluhosljepoća	ž	4	33	27
	m	1	47	32

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52) i zloćudnoj novotvorini dojke (C50).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u RH oko 9,4% od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 33.578 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 1.237 branitelja Domovinskog rata, dok ih 194 imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 4 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 4. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	29.014
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	27.470
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	6.902
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	845
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	1.888
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	27.146
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	16.351
H90-H95	Drugi poremećaji uha	20.676
Q90	Down-sindrom	2.183
S48	Amputacija obje nadlaktice	38
S58	Amputacija obje podlaktice	10
S68	Amputacija obje šake	8
S78	Amputacija obje natkoljenice	28
S88	Amputacija obje potkoljenice	27
S98	Amputacija oba stopala	16
G35	Multipla skleroza	5.392

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom u RH su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 5.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 5.a i 5.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 5.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	31.322	61.170	71.274	36.479	1.714	201.959
Psihičke bolesti	7.730	17.162	16.179	6.889	73.516	121.476
Tjelesno oštećenje	14.922	23.965	15.970	11.201	572	66.630
Poremećaj glasa, jezika i govora	955	2.270	1.634	874	38.862	44.595
Intelektualne teškoće	1.303	2.707	4.914	11.133	11.869	31.926
Kronične bolesti kod djece	2.630	9.499	8.102	4.203	70	24.504
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	2.938	8.168	7.722	1.351	726	20.905
Oštećenje vida	3.782	2.868	2.373	3.528	6.372	18.923
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	18.144
Oštećenje sluha	2.633	2.814	3.180	872	5.404	14.903
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	1.491	3.515	965	5.971
Gluhosljepoća	-	-	9	81	5	95

Tablica 5.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	1.058	49.400	67.294
	m	1.258	36.195	46.754
Psihičke bolesti	ž	1.442	19.745	23.933
	m	3.067	43.692	29.597
Tjelesno oštećenje	ž	968	12.461	24.055
	m	1.150	13.549	14.447
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	7.742	8.037	345
	m	13.344	14.603	524
Intelektualne teškoće	ž	2.610	9.749	1.165
	m	3.988	13.315	1.099
Kronične bolesti kod djece	ž	11.098	-	-
	m	13.406	-	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	7.739	-	-
	m	13.166	-	-
Oštećenje vida	ž	594	2.950	5.869
	m	699	4.068	4.743
Višestruke teškoće	ž	2.428	4.058	42
	m	4.209	7.353	54
Oštećenje sluha	ž	510	2.518	3.548
	m	721	3.552	4.054
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	867	370	104
	m	3.303	1.119	208
Gluhosljepoća	ž	4	26	15
	m	1	34	15

U tablici 6 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u RH pri čemu su najčešće korištena očna i tiflotehnička pomagala, pomagala za urogenitalni sustav i pomagala kod šećerne bolesti.

Tablica 6. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflotehnička pomagala	50.592	54.109	104.701
Pomagala za urogenitalni sustav	31.260	55.082	86.342
Pomagala kod šećerne bolesti	47.072	35.486	82.558
Pomagala za kretanje	24.385	28.575	52.960
Druga pomagala	11.240	25.097	36.337
Obloge za rane	15.212	15.593	30.805
Ortoze	11.130	15.346	26.476
Slušna i surdotehnička pomagala	11.634	9.305	20.939
Ortopedske cipele	9.042	7.888	16.930
Pomagala za disanje	7.595	4.276	11.871
Pomagala za probavni sustav, stoma pomagala	5.307	3.651	8.958
Potrošni dijelovi za proteze za noge	3.344	891	4.235
Proteze za noge	3.236	853	4.089
Pomagala za govor	1.337	237	1.574
Proteze za ruke	225	73	298
Pomagala za dijalizu	189	103	292
Ortoproteze i elektronički uređaji	25	21	46
Ukupno	232.825	256.586	489.411

2. Bjelovarsko-bilogorska županija

2.1. Opći sociodemografski podaci

U Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, po stanju na dan 15.9.2025., živi 19.010 osoba s invaliditetom od čega je 10.169 muškog spola (53,5%) i 8.841 ženskog spola (46,5%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 19,1% ukupnog stanovništva Bjelovarsko-bilogorske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 8.687 (45,7%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 9,6% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Bjelovarsko-bilogorska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ i za ukupnu prevalenciju te da je ispod prosjeka za prevalenciju u dječjoj dobi (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Bjelovarsko-bilogorske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 7 i 8.

Iz Bjelovarsko-bilogorske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2.165 osoba s većim brojem muških osoba (63%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Bjelovarsko-bilogorskoj županiji žive 1.352 branitelja s invaliditetom te 69 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 7. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Bjelovarsko-bilogorske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
BJELOVAR	6.638	34,9	67
DARUVAR	1.906	10,0	19
GAREŠNICA	1.702	9,0	17
ČAZMA	1.110	5,8	11
GRUBIŠNO POLJE	1.017	5,3	10
ROVIŠĆE	729	3,8	7
ĐULOVAC	544	2,9	5
NOVA RAČA	480	2,5	5
KAPELA	467	2,5	5
SIRAČ	434	2,3	4
VELIKO TROJSTVO	422	2,2	4
IVANSKA	411	2,2	4
VELIKI GRDEVAC	407	2,1	4
DEŽANOVAC	402	2,1	4
ŠTEFANJE	380	2,0	4
KONČANICA	368	1,9	4
ŠANDROVAC	324	1,7	3
HERCEGOVAC	317	1,7	3
VELIKA PISANICA	237	1,2	2
BEREK	233	1,2	2
VELIKA TRNOVITICA	193	1,0	2
ZRINSKI TOPOLOVAC	142	0,7	1
SEVERIN	140	0,7	1
Nepoznato	7	0	0,1
Ukupno	19.010		

Tablica 8. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Bjelovarsko-bilogorske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BEREK	10	7	58	41	51	66
BJELOVAR	392	232	1.611	1.269	1.393	1.741
ČAZMA	68	50	288	186	244	274
DARUVAR	104	58	453	353	460	478
DEŽANOVAC	33	12	103	75	80	99
ĐULOVAC	33	16	199	100	106	90
GAREŠNICA	101	50	457	326	328	440
GRUBIŠNO POLJE	65	51	266	164	241	230
HERCEGOVAC	13	8	92	62	64	78
IVANSKA	22	21	113	73	84	98
KAPELA	31	6	140	90	90	110
KONČANICA	14	6	99	62	87	100
NOVA RAČA	35	19	118	90	98	120
ROVIŠĆE	65	38	231	136	127	132
SEVERIN	12	7	29	19	32	41
SIRAČ	15	14	124	78	125	78
ŠANDROVAC	20	16	81	54	70	83
ŠTEFANJE	25	22	106	80	77	70
VELIKA PISANICA	12	7	63	41	51	63
VELIKA TRNOVITICA	13	4	54	33	48	41
VELIKI GRĐEVAC	33	10	130	78	73	83
VELIKO TROJSTVO	21	12	121	86	87	95
ZRINSKI TOPOLOVAC	9	9	40	23	25	36

2.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Bjelovarsko-bilogorske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja lokomotornog sustava te oštećenja drugih organa i organskih sustava (tablica 9.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 9.b.

Tablica 9.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	7.527	39,6	76
Oštećenja lokomotornog sustava	6.972	36,7	70
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	5.911	31,1	59
Mentalna oštećenja	4.503	23,7	45
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	3.260	17,1	33
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	2.096	11,0	21
Intelektualna oštećenja	1.612	8,5	16
Oštećenja vida	734	3,9	7
Oštećenja perifernog živčanog sustava	732	3,9	7
Oštećenja sluha	726	3,8	7
Poremećaji iz spektra autizma	136	0,7	1
Gluhošljepoća	5	0	0,1

Tablica 9.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	163	1.352	2.241
	m	343	1.898	1.530
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	22	1.146	2.551
	m	39	1.508	1.706
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	61	1.162	2.098
	m	121	1.020	1.449
Mentalna oštećenja	ž	71	734	957
	m	183	1.653	905
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	112	553	952
	m	168	715	760
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	353	379	44
	m	648	628	44
Intelektualna oštećenja	ž	111	502	57
	m	176	723	43
Oštećenja vida	ž	14	121	249
	m	18	163	169
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	7	144	163
	m	11	212	195
Oštećenja sluha	ž	14	97	214
	m	24	176	201
Poremećaji iz spektra autizma	ž	10	15	8
	m	61	33	9
Gluhoslijepoća	ž	0	0	2
	m	1	1	1

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji 0,3% od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega su 1.204 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 39 branitelja Domovinskog rata, dok ih 4 imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 10 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 10. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	988
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	659
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	136
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	26
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	52
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	778
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	528
H90-H95	Drugi poremećaji uha	704
Q90	Down-sindrom	39
S68	Amputacija obje šake	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	126

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Bjelovarsko-bilogorske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 11.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 11.a i 11.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 11.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	1.289	2.003	2.154	809	14	6.269
Psihičke bolesti	271	546	455	198	1.969	3.439
Tjelesno oštećenje	456	912	565	452	4	2.389
Poremećaj glasa, jezika i govora	35	70	40	30	1.599	1.774
Intelektualne teškoće	59	100	192	301	846	1.498
Oštećenje vida	137	78	71	105	229	620
Kronične bolesti kod djece	51	184	191	94	0	520
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	492
Oštećenje sluha	116	92	71	30	167	476
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	30	107	144	26	27	334
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	17	65	32	114
Gluhosljepoća	-	-	0	3	0	3

Tablica 11.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 – 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	14	1.434	2.177
	m	14	1.220	1.410
Psihičke bolesti	ž	40	570	727
	m	98	1.298	706
Tjelesno oštećenje	ž	25	335	995
	m	27	469	538
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	305	341	9
	m	552	550	17
Intelektualne teškoće	ž	94	467	56
	m	152	688	41
Oštećenje vida	ž	6	99	223
	m	15	133	144
Kronične bolesti kod djece	ž	210	-	-
	m	310	-	-
Višestruke teškoće	ž	59	120	1
	m	113	196	3
Oštećenje sluha	ž	10	75	126
	m	16	119	130
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	115	-	-
	m	219	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	9	14	8
	m	51	24	8
Gluhosljepoća	ž	0	0	1
	m	1	0	1

U tablici 12 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala za urogenitalni sustav i pomagala kod šećerne bolesti.

Tablica 12. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	1.838	2.084	3.922
Pomagala za urogenitalni sustav	992	2.363	3.355
Pomagala kod šećerne bolesti	1.501	1.327	2.828
Pomagala za kretanje	793	1.062	1.855
Obloge za rane	511	630	1.141
Druga pomagala	363	697	1.060
Slušna i surdotehnička pomagala	434	348	782
Ortoze	300	417	717
Ortopedske cipele	245	222	467
Pomagala za disanje	218	102	320
Pomagala za probavni sustav, stoma pomagala	146	86	232
Potrošni dijelovi za proteze za noge	107	27	134
Proteze za noge	102	25	127
Pomagala za govor	49	9	58
Pomagala za dijalizu	4	6	10
Proteze za ruke	6	1	7
Ortoproteze i elektronički uređaji	2	1	3
Ukupno	7.611	9.407	17.018

3. Brodsko-posavska županija

3.1. Opći sociodemografski podaci

U Brodsko-posavskoj županiji, po stanju na dan 15.9.2025., žive 21.732 osobe s invaliditetom od čega su 12.933 muškog spola (59,5%) i 8.799 ženskog spola (40,5%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 17,1% ukupnog stanovništva Brodsko-posavske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 9.839 (45,3%), je u dobnoj skupini 20 - 64 godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 9,9% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Brodsko-posavska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu, a ispod prosjeka za prevalenciju u dječjoj dobi, dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Brodsko-posavske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 13 i 14.

Iz Brodsko-posavske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 1.741 osobu s većim brojem muških osoba (62%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Brodsko-posavskoj županiji živi 3.157 branitelja s invaliditetom te 146 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 13. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Brodsko-posavske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
SLAVONSKI BROD	7.898	36,3	62
NOVA GRADIŠKA	2.421	11,1	19
SIBINJ	877	4,0	7
STARO PETROVO SELO	851	3,9	7
REŠETARI	831	3,8	7
ORIOVAC	752	3,5	6
CERNIK	654	3,0	5
GARČIN	650	3,0	5
NOVA KAPELA	639	2,9	5
OKUČANI	596	2,7	5
DONJI ANDRIJEVCI	431	2,0	3
VRBJE	404	1,9	3
BEBRINA	395	1,8	3
DAVOR	395	1,8	3
BUKOVLJE	391	1,8	3
VRPOLJE	357	1,6	3
BRODSKI STUPNIK	343	1,6	3
VELIKA KOPANICA	322	1,5	3
PODCRKAVLJE	318	1,5	2
GORNJI BOGIČEVCI	310	1,4	2
GORNJA VRBA	303	1,4	2
KLAKAR	291	1,3	2
OPRISAVCI	265	1,2	2
SIKIREVCI	250	1,2	2
DRAGALIĆ	220	1,0	2
SLAVONSKI ŠAMAC	204	0,9	2
STARA GRADIŠKA	195	0,9	2
GUNDINCI	160	0,7	1
Nepoznato	9	0	0,1
Ukupno	21.732		

Tablica 14. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Brodsko-posavske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	M	Ž
BEBRINA	32	23	135	59	96	50
BRODSKI STUPNIK	17	10	91	53	107	65
BUKOVLJE	19	15	148	64	99	46
CERNIK	20	22	193	110	168	141
DAVOR	21	10	141	62	92	69
DONJI ANDRIJEVCI	35	16	148	65	107	60
DRAGALIĆ	17	9	62	33	57	42
GARČIN	51	37	212	91	163	96
GORNJA VRBA	30	11	112	66	60	24
GORNJI BOGIČEVCI	12	10	95	47	67	79
GUNDINCI	13	6	50	33	44	14
KLAKAR	26	12	98	41	68	46
NOVA GRADIŠKA	117	91	636	403	567	607
NOVA KAPELA	44	23	174	86	148	164
OKUČANI	21	14	149	110	142	160
OPRISAVCI	17	10	79	45	69	45
ORIOVAC	46	32	221	109	200	144
PODCRKAVLJE	22	14	97	50	78	57
REŠETARI	33	25	237	127	217	192
SIBINJ	50	38	270	125	250	144
SIKIREVCI	25	12	76	47	61	29
SLAVONSKI BROD	512	334	2.121	1.330	1.897	1.704
SLAVONSKI ŠAMAC	8	2	82	25	56	31
STARA GRADIŠKA	1	2	57	31	57	47
STARO PETROVO SELO	42	30	279	125	190	185
VELIKA KOPANICA	33	13	119	47	70	40
VRBJE	21	20	111	64	91	97
VRPOLJE	22	9	125	65	82	54

3.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Brodsko-posavske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja lokomotornog sustava te oštećenja drugih organa i organskih sustava (tablica 15.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 15.b.

Tablica 15.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	7.686	35,4	60
Oštećenja lokomotornog sustava	6.770	31,2	53
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	6.711	30,9	53
Mentalna oštećenja	4.937	22,7	39
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	3.646	16,8	29
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	2.019	9,3	16
Intelektualna oštećenja	1.557	7,2	12
Oštećenja perifernog živčanog sustava	901	4,1	7
Oštećenja vida	755	3,5	6
Oštećenja sluha	738	3,4	6
Poremećaji iz spektra autizma	298	1,4	2
Gluhoslijepoća	3	0	0

Tablica 15.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 – 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	232	1.292	1.800
	m	429	2.150	1.783
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	46	998	1.966
	m	48	1.784	1.928
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	151	1.299	2.069
	m	239	1.193	1.760
Mentalna oštećenja	ž	76	779	808
	m	172	1.876	1.226
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	185	585	819
	m	235	945	877
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	367	338	56
	m	618	591	49
Intelektualna oštećenja	ž	105	466	60
	m	178	671	77
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	6	137	110
	m	13	405	230
Oštećenja vida	ž	23	118	216
	m	27	199	172
Oštećenja sluha	ž	20	108	191
	m	38	187	194
Poremećaji iz spektra autizma	ž	40	23	9
	m	143	62	21
Gluhoslijepoća	ž	0	1	1
	m	0	1	0

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Brodsko-posavskoj županiji županiji 0,3%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 768 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 75 branitelja Domovinskog rata, dok ih 4 imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 16 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 16. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	909
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	968
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	298
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	26
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	73
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1.184
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	556
H90-H95	Drugi poremećaji uha	727
Q90	Down-sindrom	87
S48	Amputacija obje nadlaktice	1
S68	Amputacija obje šake	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	130

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Brodsko-posavske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 17.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 17.a i 17.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 17.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	1.048	2.388	1.855	1.693	10	6.994
Psihičke bolesti	236	651	403	125	2.108	3.523
Tjelesno oštećenje	234	593	424	329	8	1.588
Poremećaj glasa, jezika i govora	30	95	33	24	1.301	1.483
Intelektualne teškoće	26	190	218	390	588	1.412
Kronične bolesti kod djece	69	354	270	247	0	940
Oštećenje vida	93	96	76	125	252	642
Oštećenje sluha	60	100	59	73	227	519
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	511
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	18	90	97	30	23	258
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	29	160	62	251
Gluhosljepoća	-	-	0	2	0	2

Tablica 17.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	15	1.594	2.439
	m	29	1.287	1.630
Psihičke bolesti	ž	33	535	502
	m	70	1.445	938
Tjelesno oštećenje	ž	18	270	599
	m	25	355	321
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	264	284	25
	m	421	469	20
Intelektualne teškoće	ž	80	430	58
	m	144	626	74
Kronične bolesti kod djece	ž	405	-	-
	m	535	-	-
Oštećenje vida	ž	19	92	184
	m	19	172	156
Oštećenje sluha	ž	15	80	116
	m	24	141	143
Višestruke teškoće	ž	67	119	0
	m	126	198	1
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	84	-	-
	m	174	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	34	17	7
	m	127	46	20
Gluhosljepoća	ž	0	1	0
	m	0	1	0

U tablici 18 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Brodsko-posavskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala za urogenitalni sustav i pomagala kod šećerne bolesti.

Tablica 18. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	2.604	2.198	4.802
Pomagala za urogenitalni sustav	1.146	1.685	2.831
Pomagala kod šećerne bolesti	1.633	1.057	2.690
Pomagala za kretanje	1.003	937	1.940
Druga pomagala	516	821	1.337
Ortoze	534	605	1.139
Obloge za rane	567	483	1.050
Ortopedske cipele	421	337	758
Slušna i surdotehnička pomagala	341	263	604
Pomagala za disanje	289	110	399
Pomagala za probavni sustav, stoma pomagala	166	110	276
Potrošni dijelovi za proteze za noge	128	35	163
Proteze za noge	124	35	159
Pomagala za govor	41	4	45
Proteze za ruke	8	7	15
Pomagala za dijalizu	4	3	7
Ortoproteze i elektronički uređaji	3	2	5
Ukupno	9.528	8.692	18.220

4. Dubrovačko-neretvanska županija

4.1. Opći sociodemografski podaci

U Dubrovačko-neretvanskoj županiji, po stanju na dan 15.9.2025., živi 14.725 osoba s invaliditetom od čega je 8.431 muškog spola (57,3%) i 6.294 ženskog spola (42,7%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 12,8% ukupnog stanovništva Dubrovačko-neretvanske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 6.624 (45%) su u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 12,7% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Dubrovačko-neretvanska županija ispod prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, za radno-aktivnu dobnu skupinu, za dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Dubrovačko-neretvanske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 19 i 20.

Iz Dubrovačko-neretvanske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 1.094 osobe s većim brojem muških osoba (63%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Dubrovačko-neretvanskoj županiji živi 2.013 branitelja s invaliditetom te 108 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

Tablica 19. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Dubrovačko-neretvanske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
DUBROVNIK	4.760	32,3	41
METKOVIĆ	2.556	17,4	22
PLOČE	1.676	11,4	15
ŽUPA DUBROVAČKA	880	6,0	8
KONAVLE	855	5,8	7
KORČULA	593	4,0	5
OPUZEN	485	3,3	4
VELA LUKA	435	3,0	4
BLATO	350	2,4	3
OREBIĆ	317	2,2	3
SLIVNO	271	1,8	2
KULA NORINSKA	267	1,8	2
DUBROVAČKO PRIMORJE	252	1,7	2
STON	219	1,5	2
POJEZERJE	165	1,1	1
LUMBARDA	110	0,7	1
ZAŽABLJE	104	0,7	1
MLJET	102	0,7	1
LASTOVO	94	0,6	1
SMOKVICA	89	0,6	1
TRPANJ	80	0,5	1
JANJINA	60	0,4	0,5
Nepoznato	5	0	0
Ukupno	14.725		

Tablica 20. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Dubrovačko-neretvanske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BLATO	29	20	85	62	66	88
DUBROVAČKO PRIMORJE	12	12	76	36	74	42
DUBROVNIK	438	271	1.254	871	1.028	898
JANJINA	3	0	18	10	18	11
KONAVLE	93	45	216	152	202	147
KORČULA	65	46	123	103	137	119
KULA NORINSKA	10	11	67	41	68	70
LASTOVO	5	5	21	9	33	21
LUMBARDA	12	10	24	20	24	20
METKOVIĆ	180	135	681	410	612	538
MLJET	5	4	20	10	39	24
OPUZEN	20	21	124	62	135	123
OREBIĆ	16	7	94	53	81	66
PLOČE	63	63	401	238	450	461
POJEZERJE	7	5	55	25	47	26
SLIVNO	9	9	69	48	85	51
SMOKVICA	7	3	24	16	21	18
STON	10	3	43	24	78	61
TRPANJ	4	1	15	12	31	17
VELA LUKA	28	23	98	86	95	105
ZAŽABLJE	5	3	30	12	28	26
ŽUPA DUBROVAČKA	94	56	235	157	186	152

4.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Dubrovačko-neretvanske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su oštećenja drugih organa i organskih sustava, višestruka oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 21.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 21.b.

Tablica 21.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	4.212	28,6	37
Višestruka oštećenja	3.912	26,6	34
Oštećenja lokomotornog sustava	3.538	24,0	31
Mentalna oštećenja	3.350	22,8	29
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	2.288	15,5	20
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1.148	7,8	10
Intelektualna oštećenja	681	4,6	6
Oštećenja vida	501	3,4	4
Oštećenja sluha	389	2,6	3
Oštećenja perifernog živčanog sustava	389	2,6	3
Poremećaji iz spektra autizma	265	1,8	2
Gluhoslijepoća	2	0	0

Tablica 21.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	110	940	1.298
	m	136	690	1.038
Višestruka oštećenja	ž	139	671	925
	m	296	1.030	851
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	40	552	1.074
	m	39	850	983
Mentalna oštećenja	ž	69	503	647
	m	191	1.147	793
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	185	442	412
	m	245	528	476
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	237	180	11
	m	411	291	18
Intelektualna oštećenja	ž	47	199	30
	m	90	293	22
Oštećenja vida	ž	15	76	142
	m	20	117	131
Oštećenja sluha	ž	19	67	73
	m	14	103	113
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	3	62	58
	m	10	133	123
Poremećaji iz spektra autizma	ž	43	11	3
	m	156	47	5
Gluhoslijepoća	ž	0	0	0
	m	0	2	0

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Dubrovačko-neretvanskoj županiji 0,2%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega su 883 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 27 branitelja Domovinskog rata, dok ih 2 imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 22 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 22. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	465
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutli poremećaji	746
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	265
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	20
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	51
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	679
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	405
H90-H95	Drugi poremećaji uha	380
Q90	Down-sindrom	75
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
G35	Multipla skleroza	128

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Dubrovačko-neretvanske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 23.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 23.a i 23.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 23.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	452	986	1.386	898	13	3.735
Psihičke bolesti	94	264	431	203	1.614	2.606
Tjelesno oštećenje	189	436	316	227	2	1.170
Poremećaj glasa, jezika i govora	1	5	5	4	759	774
Kronične bolesti kod djece	70	271	204	183	0	728
Intelektualne teškoće	4	15	115	321	182	637
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	53	190	212	60	11	526
Oštećenje vida	67	58	53	79	158	415
Oštećenje sluha	14	50	75	14	144	297
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	254
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	48	153	29	230

Tablica 23.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 – 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	11	1.004	1.229
	m	17	615	859
Psihičke bolesti	ž	34	407	570
	m	71	875	649
Tjelesno oštećenje	ž	9	247	341
	m	11	288	274
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	144	160	5
	m	207	254	4
Kronične bolesti kod djece	ž	338	-	-
	m	390	-	-
Intelektualne teškoće	ž	40	189	30
	m	80	276	22
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	190	-	-
	m	336	-	-
Oštećenje vida	ž	9	61	122
	m	15	91	117
Oštećenje sluha	ž	18	49	47
	m	8	86	89
Višestruke teškoće	ž	26	73	0
	m	39	114	2
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	34	9	2
	m	141	40	4

U tablici 24 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Dubrovačko-neretvanskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala za urogenitalni sustav i pomagala kod šećerne bolesti.

Tablica 24. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	1.383	1.306	2.689
Pomagala za urogenitalni sustav	851	1.278	2.129
Pomagala kod šećerne bolesti	1.224	743	1.967
Pomagala za kretanje	607	627	1.234
Druga pomagala	238	525	763
Obloge za rane	408	347	755
Ortoze	327	380	707
Ortopedske cipele	239	169	408
Slušna i surdotehnička pomagala	216	146	362
Pomagala za disanje	156	87	243
Pomagala za probavni sustav, stoma pomagala	111	85	196
Potrošni dijelovi za proteze za noge	71	12	83
Proteze za noge	66	11	77
Pomagala za govor	27	2	29
Pomagala za dijalizu	4	1	5
Proteze za ruke	4	0	4
Ortoproteze i elektronički uređaji	1	1	2
Ukupno	5.933	5.720	11.653

5. Grad Zagreb

5.1. Opći sociodemografski podaci

U Gradu Zagrebu, po stanju na dan 15.9.2025., žive 118.082 osobe s invaliditetom od čega je 58.336 muškog spola (49,4%) i 59.746 ženskog spola (50,6%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 15,3% ukupnog stanovništva Grada Zagreba (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 52.913 (44,8%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 16,6% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu Grada Zagreba, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Grad Zagreb ispod prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu, za dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju, a iznad prosjeka za prevalenciju u dječjoj dobi (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu Grada Zagreba te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 25 i 26.

Tablica 25. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu Grada Zagreba – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	Prevalencija / 1.000 stanovnika
GRAD ZAGREB	118.082	153

Tablica 26. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu i dobnim skupinama u Gradu Zagrebu

Grad	Dobne skupine					
	0 – 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
GRAD ZAGREB	11.733	7.871	24.294	21.271	22.309	30.604

Iz Grada Zagreba, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 11.502 osobe s većim brojem muških osoba (63%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, mentalna oštećenja te višestruka oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Gradu Zagrebu živi 6.180 branitelja s invaliditetom te 349 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

5.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Grada Zagreba, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja lokomotornog sustava te oštećenja drugih organa i organskih sustava (tablica 27.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 27.b.

Tablica 27.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	33.365	28,3	43
Oštećenja lokomotornog sustava	30.617	25,9	40
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	29.469	25,0	38
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	26.368	22,3	34
Mentalna oštećenja	23.311	19,7	30
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	13.099	11,1	17
Intelektualna oštećenja	4.581	3,9	6
Oštećenja vida	3.081	2,6	4
Oštećenja sluha	3.066	2,6	4
Oštećenja perifernog živčanog sustava	2.521	2,1	3
Poremećaji iz spektra autizma	1.602	1,4	2
Gluhosljepoća	34	0	0

Tablica 27.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	1.395	6.311	9.779
	m	2.806	6.967	6.107
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	301	5.944	11.449
	m	339	5.140	7.444
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	694	7.140	9.928
	m	1.024	4.417	6.266
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	2.406	3.577	8.421
	m	3.184	3.896	4.884
Mentalna oštećenja	ž	958	4.585	4.982
	m	2.041	6.855	3.890
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	2.605	1.915	160
	m	4.736	3.477	206
Intelektualna oštećenja	ž	441	1.340	131
	m	722	1.827	120
Oštećenja vida	ž	110	621	878
	m	172	725	575
Oštećenja sluha	ž	153	690	698
	m	184	754	587
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	38	638	591
	m	50	647	557
Poremećaji iz spektra autizma	ž	243	114	46
	m	845	304	50
Gluhoslijepoća	ž	1	7	4
	m	0	16	6

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52),

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Gradu Zagrebu 1,8% od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 8.528 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 236 branitelja Domovinskog rata, dok ih 33 imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 28 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 28. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	4.112
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	4.448
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	1.601
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	135
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	284
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	3.898
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	2.206
H90-H95	Drugi poremećaji uha	2.892
Q90	Down-sindrom	419
S48	Amputacija obje nadlaktice	11
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S68	Amputacija obje šake	3
S78	Amputacija obje natkoljenice	10
S88	Amputacija obje potkoljenice	4
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	1.152

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Grada Zagreba su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 29.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 29.a i 29.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 29.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	3.987	9.120	10.129	5.458	111	28.805
Psihičke bolesti	1.071	2.373	2.520	1.108	11.527	18.599
Poremećaj glasa, jezika i govora	354	949	772	192	8.527	10.794
Tjelesno oštećenje	1.441	2.439	1.675	1.499	23	7.077
Kronične bolesti kod djece	526	1.991	1.409	764	1	4.691
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	807	1.994	1.271	263	158	4.493
Intelektualne teškoće	262	362	501	1.532	1.523	4.180
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	2.584
Oštećenje vida	476	378	273	530	898	2.555
Oštećenje sluha	334	360	732	173	784	2.383
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	439	694	256	1.389
Gluhosljepoća	-	-	4	26	0	30

Tablica 29.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	236	8.201	9.124
	m	298	5.166	5.780
Psihičke bolesti	ž	439	3.834	4.483
	m	839	5.649	3.355
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	2.153	1.727	42
	m	3.644	3.132	96
Tjelesno oštećenje	ž	158	1.570	2.256
	m	193	1.515	1.385
Kronične bolesti kod djece	ž	2.039	-	-
	m	2.652	-	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	1.640	-	-
	m	2.853	-	-
Intelektualne teškoće	ž	368	1.259	127
	m	590	1.717	119
Višestruke teškoće	ž	448	464	11
	m	758	891	12
Oštećenje vida	ž	65	510	784
	m	119	586	491
Oštećenje sluha	ž	119	579	518
	m	137	596	434
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	209	90	35
	m	740	273	42
Gluhosljepoća	ž	1	6	4
	m	0	14	5

U tablici 30 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Gradu Zagrebu pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za urogenitalni sustav.

Tablica 30. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	6.243	8.532	14.775
Pomagala kod šećerne bolesti	7.333	6.499	13.832
Pomagala za urogenitalni sustav	4.846	7.885	12.731
Pomagala za kretanje	3.807	5.116	8.923
Druga pomagala	1.633	4.731	6.364
Obloge za rane	2.259	2.588	4.847
Ortoze	1.881	2.958	4.839
Slušna i surdotehnička pomagala	2.004	2.046	4.050
Ortopedske cipele	1.676	1.707	3.383
Pomagala za disanje	1.408	1.024	2.432
Pomagala za probavni sustav, stoma pomagala	884	773	1.657
Potrošni dijelovi za proteze za noge	491	142	633
Proteze za noge	476	135	611
Pomagala za govor	187	47	234
Pomagala za dijalizu	34	21	55
Proteze za ruke	37	17	54
Ortoproteze i elektronički uređaji	5	4	9
Ukupno	35.204	44.225	79.429

6. Istarska županija

6.1. Opći sociodemografski podaci

U Istarskoj županiji, po stanju na dan 15.9.2025., žive 22.642 osobe s invaliditetom od čega je 11.797 muškog spola (52,1%) i 10.845 ženskog spola (47,9%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 11,3% ukupnog stanovništva Istarske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 10.694 (47,2%), su u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 11,6% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Istarska županija ispod prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, za radno-aktivnu dobnu skupinu, za dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Istarske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 31 i 32.

Tablica 31. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Istarske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
PULA - POLA	7.450	32,9	37
ROVINJ - ROVIGNO	1.479	6,5	7
POREČ - PARENZO	1.454	6,4	7
LABIN	1.313	5,8	7
UMAG - UMAGO	1.091	4,8	5
VODNJAN - DIGNANO	794	3,5	4
PAZIN	789	3,5	4
MEDULIN	702	3,1	4
BUZET	586	2,6	3
LIŽNJAN - LISIGNANO	553	2,4	3
MARČANA	551	2,4	3
FAŽANA - FASANA	479	2,1	2
RAŠA	420	1,9	2
BUJE - BUJE	404	1,8	2
ŽMINJ	344	1,5	2
NOVIGRAD - CITTANOVA	339	1,5	2
SVETA NEDELJA	327	1,4	2
KRŠAN	315	1,4	2
BARBAN	277	1,2	1
SVETVINČENAT	274	1,2	1
TAR-VABRIGA - TORRE-ABREGA	206	0,9	1
VIŠNJAN - VISIGNANO	202	0,9	1
KANFANAR	192	0,8	1
PIĆAN	179	0,8	1
VRSAR - ORSERA	175	0,8	1
TINJAN	161	0,7	1
CEROVLJE	147	0,6	1
GRAČIŠĆE	143	0,6	1
BRTONIGLA - VERTENEGLIO	139	0,6	1
BALE - VALLE	134	0,6	1
KAROLJA	133	0,6	1
KAŠTELIR-LABINCI - CASTELLIERE-S. DOMENICA	130	0,6	1
SVETI PETAR U ŠUMI	114	0,5	1
VIŽINADA - VISINADA	104	0,5	0,5
LUPOGLAV	91	0,4	0,5
MOTOVUN - MONTONA	85	0,4	0,4
FUNTANA - FONTANE	84	0,4	0,4
OPRTALJ - PORTOLE	81	0,4	0,4
GROŽNJAN - GRISIGNANA	80	0,4	0,4
SVETI LOVREČ	72	0,3	0,4
LANIŠĆE	39	0,2	0,2
Nepoznato	10	0,1	0,1
Ukupno	22.642		

Tablica 32. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Istarske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 – 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BALE - VALLE	13	9	25	21	40	26
BARBAN	22	12	37	54	68	84
BRTONIGLA - VERTENEGLIO	13	6	21	35	34	30
BUJE - BUJE	23	18	69	84	107	103
BUZET	53	32	118	113	120	150
CEROVLJE	12	5	27	36	31	36
FAŽANA - FASANA	37	28	96	85	107	126
FUNTANA - FONTANE	7	4	18	20	17	18
GRAČIŠĆE	15	3	35	36	30	24
GROŽNJAN - GRISIGNANA	6	3	13	12	20	26
KANFANAR	18	10	36	42	44	42
KAROJBA	9	8	36	29	27	24
KAŠTELIR-LABINCI - CASTELLIERE-S. DOMENICA	13	9	19	34	28	27
KRŠAN	18	11	78	55	87	66
LABIN	55	42	260	243	366	347
LANIŠĆE	1	1	11	7	11	8
LIŽNJAN - LISIGNANO	39	36	124	106	122	126
LUPOGLAV	5	2	15	17	31	21
MARČANA	37	19	120	117	144	114
MEDULIN	62	33	158	110	165	174
MOTOVUN - MONTONA	4	4	19	13	31	14
NOVIGRAD - CITTANOVA	38	8	80	63	63	87
OPRTLJ - PORTOLE	6	3	19	21	15	17
PAZIN	61	40	167	165	163	193
PIČAN	11	8	46	35	43	36
POREČ - PARENZO	134	60	343	292	296	329
PULA - POLA	491	301	1.726	1.356	1.687	1.889
RAŠA	14	14	96	84	122	90
ROVINJ - ROVIGNO	99	55	305	267	322	431
SVETA NEDELJA	18	17	61	63	91	77
SVETI LOVREČ	7	5	14	16	18	12
SVETI PETAR U ŠUMI	7	10	25	22	28	22
SVETVINČENAT	25	6	54	58	66	65
TAR-VABRIGA - TORRE-ABREGA	21	9	49	51	39	37
TINJAN	14	7	41	34	32	33
UMAG – UMAGO	111	56	207	227	234	256
VIŠNJAN - VISIGNANO	17	10	41	51	47	36
VIŽINADA – VISINADA	10	4	23	18	32	17
VODNJAN – DIGNANO	61	38	193	168	177	157
VRSAR – ORSERA	15	6	35	43	34	42
ŽMINJ	32	22	70	84	70	66

Iz Istarske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2.026 osoba s većim brojem muških osoba (67%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Istarskoj županiji živi 617 branitelja s invaliditetom te 123 osobe koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

6.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Istarske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su oštećenja drugih organa i organskih sustava, višestruka oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 33.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 33.b.

Tablica 33.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	8.097	35,8	41
Višestruka oštećenja	7.526	33,2	38
Oštećenja lokomotornog sustava	6.639	29,3	33
Mentalna oštećenja	4.162	18,4	21
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	3.707	16,4	19
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1.892	8,4	9
Intelektualna oštećenja	1.102	4,9	6
Oštećenja vida	915	4,0	5
Oštećenja perifernog živčanog sustava	731	3,2	4
Oštećenja sluha	703	3,1	4
Poremećaji iz spektra autizma	302	1,3	2
Gluhosljepoća	9	0	0

Tablica 33.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 – 19	20 - 64	65+
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	143	1.802	2.680
	m	208	1.145	2.119
Višestruka oštećenja	ž	251	1.409	2.027
	m	541	1.698	1.600
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	38	1.243	2.267
	m	54	1.196	1.841
Mentalna oštećenja	ž	129	756	730
	m	355	1.522	670
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	215	724	878
	m	332	743	815
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	323	276	30
	m	681	530	52
Intelektualna oštećenja	ž	76	357	41
	m	138	448	42
Oštećenja vida	ž	27	139	305
	m	34	169	241
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	11	170	161
	m	13	175	201
Oštećenja sluha	ž	15	128	195
	m	32	147	186
Poremećaji iz spektra autizma	ž	45	15	3
	m	167	61	11
Gluhosljepoća	ž	1	3	1
	m	0	2	2

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju zloćudnoj novotvorini dojke (C50) i skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Istarskoj županiji 0,3%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 1.318 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 28 branitelja Domovinskog rata, dok ih 13 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 34 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 34. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	706
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	1.019
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	302
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	42
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	82
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	930
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	547
H90-H95	Drugi poremećaji uha	676
Q90	Down-sindrom	72
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
G35	Multipla skleroza	277

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Istarske županije su kronične bolesti te tjelesno oštećenje (tablica 35.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 35.a i 35.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 35.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	2.023	2.888	2.370	898	19	8.198
Tjelesno oštećenje	1.059	1.246	777	332	4	3.418
Psihičke bolesti	280	599	577	102	1.718	3.276
Poremećaj glasa, jezika i govora	17	19	28	21	1.243	1.328
Intelektualne teškoće	37	115	178	319	338	987
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	852
Oštećenje vida	165	127	124	171	239	826
Kronične bolesti kod djece	62	258	373	132	0	825
Razvojne teškoće koje nisu definirane	34	151	335	42	39	601
Listom oštećenja	99	123	152	10	139	523
Oštećenje sluha	-	-	71	144	43	258
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	0	4	1	5
Gluhosljepoća	-	-	0	4	1	5

Tablica 35.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	52	2.080	2.608
	m	64	1.401	1.993
Tjelesno oštećenje	ž	54	749	1.102
	m	81	629	803
Psihičke bolesti	ž	68	620	587
	m	164	1.276	561
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	208	235	12
	m	383	465	25
Intelektualne teškoće	ž	57	332	40
	m	100	416	42
Višestruke teškoće	ž	98	191	5
	m	160	390	8
Oštećenje vida	ž	21	120	285
	m	27	149	224
Kronične bolesti kod djece	ž	366	-	-
	m	459	-	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	184	-	-
	m	417	-	-
Oštećenje sluha	ž	11	100	139
	m	19	118	136
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	41	13	2
	m	150	42	10
Gluhosljepoća	ž	1	2	0
	m	0	2	0

U tablici 36 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Istarskoj županiji pri čemu su najčešće korištena pomagala za urogenitalni sustav, pomagala kod šećerne bolesti i očna i tiflehnička pomagala.

Tablica 36. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Pomagala za urogenitalni sustav	1.419	2.254	3.673
Pomagala kod šećerne bolesti	1.715	1.308	3.023
Očna i tiflehnička pomagala	1.184	1.428	2.612
Pomagala za kretanje	1.055	1.234	2.289
Druga pomagala	569	1.282	1.851
Ortoze	596	828	1.424
Obloge za rane	679	684	1.363
Ortopedske cipele	429	442	871
Slušna i surdotehnička pomagala	399	342	741
Pomagala za disanje	363	228	591
Pomagala za probavni sustav, stoma pomagala	217	144	361
Potrošni dijelovi za proteze za noge	179	47	226
Proteze za noge	175	43	218
Pomagala za govor	42	5	47
Proteze za ruke	12	5	17
Pomagala za dijalizu	10	1	11
Ortoproteze i elektronički uređaji	0	1	1
Ukupno	9.043	10.276	19.319

7. Karlovačka županija

7.1. Opći sociodemografski podaci

U Karlovačkoj županiji, po stanju na dan 15.9.2025., žive 19.084 osobe s invaliditetom od čega je 10.480 muškog spola (54,9%) i 8.604 ženskog spola (45,1%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 17,3% ukupnog stanovništva Karlovačke županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 8.707 (45,6%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 13,8% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Karlovačka županija iznad prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, ispod prosjeka RH za dobnu skupinu 65+ te malo za ukupnu prevalenciju, a u prosjeku za radno-aktivnu dobnu skupinu (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Karlovačke županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 37 i 38.

Iz Karlovačke županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 1.259 osoba s većim brojem muških osoba (68%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Karlovačkoj županiji živi 2.385 branitelja s invaliditetom te 159 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 37. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Karlovačke županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
KARLOVAC	8.022	42,0	73
OGULIN	2.147	11,3	19
DUGA RESA	1.777	9,3	16
SLUNJ	894	4,7	8
OZALJ	784	4,1	7
JOSIPDOL	628	3,3	6
VOJNIĆ	577	3,0	5
BARILOVIĆ	512	2,7	5
PLAŠKI	453	2,4	4
GENERALSKI STOL	446	2,3	4
NETRETIĆ	444	2,3	4
RAKOVICA	396	2,1	4
DRAGANIĆ	384	2,0	3
CETINGRAD	290	1,5	3
KRNJAK	268	1,4	2
LASINJA	259	1,4	2
TOUNJ	209	1,1	2
ŽAKANJE	171	0,9	2
BOSILJEVO	169	0,9	2
SABORSKO	125	0,7	1
KAMANJE	81	0,4	1
RIBNIK	39	0,2	0,4
Nepoznato	9	0	0,1
Ukupno	19.084		

Tablica 38. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Karlovačke županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BARILOVIĆ	34	31	131	77	114	125
BOSILJEVO	16	8	39	27	41	38
CETINGRAD	18	6	101	38	63	64
DRAGANIĆ	50	22	91	84	69	68
DUGA RESA	149	95	397	289	386	461
GENERALSKI STOL	25	21	124	73	92	111
JOSIPDOL	60	42	151	91	160	124
KAMANJE	5	4	16	13	24	19
KARLOVAC	763	498	1.910	1.388	1.559	1.904
KRNJAK	15	12	60	39	59	83
LASINJA	14	6	86	33	70	50
NETRETIĆ	32	25	93	60	107	127
OGULIN	171	115	487	349	530	495
OZALJ	86	54	170	129	173	172
PLAŠKI	34	27	87	43	140	122
RAKOVICA	20	10	165	59	88	54
RIBNIK	1	5	7	4	12	10
SABORSKO	1	3	55	14	36	16
SLUNJ	39	17	257	123	262	196
TOUNJ	18	8	54	24	63	42
VOJNIĆ	34	23	139	87	136	158
ŽAKANJE	12	7	31	40	42	39

7.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Karlovačke županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su oštećenja drugih organa i organskih sustava, višestruka oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 39.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 39.b.

Tablica 39.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	6.178	32,4	56
Višestruka oštećenja	6.176	32,4	56
Oštećenja lokomotornog sustava	5.595	29,3	51
Mentalna oštećenja	4.042	21,2	37
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	3.898	20,4	35
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1.491	7,8	14
Intelektualna oštećenja	1.074	5,6	10
Oštećenja vida	740	3,9	7
Oštećenja sluha	689	3,6	6
Oštećenja perifernog živčanog sustava	671	3,5	6
Poremećaji iz spektra autizma	148	0,8	1
Gluhosljepoća	8	0	0,1

Tablica 39.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	84	1.162	2.476
	m	132	888	1.436
Višestruka oštećenja	ž	181	981	1.981
	m	326	1.344	1.363
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	36	813	2.006
	m	56	1.208	1.476
Mentalna oštećenja	ž	75	622	921
	m	188	1.326	910
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	486	536	884
	m	613	675	704
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	285	194	36
	m	550	392	34
Intelektualna oštećenja	ž	89	321	38
	m	155	430	41
Oštećenja vida	ž	16	99	266
	m	17	145	197
Oštećenja sluha	ž	17	78	194
	m	36	154	210
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	6	109	150
	m	7	206	193
Poremećaji iz spektra autizma	ž	13	12	9
	m	73	28	13
Gluhoslijepoća	ž	0	2	3
	m	0	1	2

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju zloćudnoj novotvorini dojke (C50) i skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Karlovačkoj županiji 0,3%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega su 972 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 53 branitelja Domovinskog rata, dok ih 8 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 40 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 40. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.119
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	883
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	147
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	21
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	40
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	830
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	530
H90-H95	Drugi poremećaji uha	656
Q90	Down-sindrom	53
S48	Amputacija obje nadlaktice	1
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	3
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	139

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Karlovačke županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 41.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 41.a i 41.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 41.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	584	1.632	2.097	770	9	5.092
Psihičke bolesti	150	428	417	228	1.754	2.977
Tjelesno oštećenje	366	953	590	416	14	2.339
Poremećaj glasa, jezika i govora	33	100	65	31	878	1.107
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	102	558	316	31	12	1.019
Intelektualne teškoće	25	97	159	375	343	999
Kronične bolesti kod djece	79	274	245	103	0	701
Oštećenje vida	65	68	60	126	329	648
Oštećenje sluha	65	81	91	22	233	492
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	227
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	36	62	31	129
Gluhosljepoća	-	-	0	5	0	5

Tablica 41.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	34	1.193	1.843
	m	48	881	1.093
Psihičke bolesti	ž	18	482	703
	m	67	1.015	692
Tjelesno oštećenje	ž	22	352	1.015
	m	23	362	565
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	188	169	15
	m	371	352	12
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	405	-	-
	m	614	-	-
Intelektualne teškoće	ž	70	312	38
	m	130	410	39
Kronične bolesti kod djece	ž	288	-	-
	m	413	-	-
Oštećenje vida	ž	12	81	247
	m	9	122	177
Oštećenje sluha	ž	12	59	132
	m	30	116	143
Višestruke teškoće	ž	24	51	0
	m	52	99	1
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	10	10	8
	m	64	25	12
Gluhosljepoća	ž	0	2	1
	m	0	0	2

U tablici 42 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Karlovačkoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiftotehnička pomagala, pomagala za urogenitalni sustav i pomagala kod šećerne bolesti.

Tablica 42. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiftotehnička pomagala	1.899	1.986	3.885
Pomagala za urogenitalni sustav	978	2.220	3.198
Pomagala kod šećerne bolesti	1.496	1.181	2.677
Pomagala za kretanje	792	875	1.667
Druga pomagala	363	775	1.138
Obloge za rane	494	564	1.058
Ortopedske cipele	526	413	939
Ortoze	362	510	872
Slušna i surdotehnička pomagala	349	251	600
Pomagala za disanje	227	129	356
Pomagala za probavni sustav, stoma pomagala	143	95	238
Potrošni dijelovi za proteze za noge	140	37	177
Proteze za noge	133	36	169
Pomagala za govor	38	4	42
Proteze za ruke	10	3	13
Pomagala za dijalizu	2	1	3
Ortoproteze i elektronički uređaji	1	0	1
Ukupno	7.953	9.080	17.033

8. Koprivničko-križevačka županija

8.1. Opći sociodemografski podaci

U Koprivničko-križevačkoj županiji, po stanju na dan 15.9.2025., živi 19.617 osoba s invaliditetom od čega je 10.169 muškog spola (51,8%) i 9.448 ženskog spola (48,2%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 19,7% ukupnog stanovništva Koprivničko-križevačke županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 8.526 (43,5%), je u dobnoj skupini 20 - 64 godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 13,5% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Koprivničko-križevačka županija iznad prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, za radno-aktivnu dobnu skupinu, za dobnu skupinu 65+te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Koprivničko-križevačke županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 43 i 44.

Iz Koprivničko-križevačke županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2.454 osobe s većim brojem muških osoba (65%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Koprivničko-križevačkoj županiji živi 917 branitelja s invaliditetom te 45 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 43. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Koprivničko-križevačke županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
KOPRIVNICA	5.712	29,1	57
KRIŽEVCI	3.489	17,8	35
ĐURĐEVAC	1.336	6,8	13
SVETI IVAN ŽABNO	754	3,8	8
SVETI PETAR OREHOVEC	689	3,5	7
VIRJE	674	3,4	7
SOKOLOVAC	605	3,1	6
KLOŠTAR PODRAVSKI	565	2,9	6
RASINJA	538	2,7	5
PETERANEC	521	2,7	5
NOVIGRAD PODRAVSKI	499	2,5	5
KOPRIVNIČKI BREGI	476	2,4	5
GOLA	452	2,3	5
LEGRAD	410	2,1	4
KOPRIVNIČKI IVANEC	385	2,0	4
DRNJE	323	1,6	3
MOLVE	316	1,6	3
GORNJA RIJEKA	283	1,4	3
ĐELEKOVEC	263	1,3	3
FERDINANDOVAC	253	1,3	3
HLEBINE	250	1,3	3
PODRAVSKE SESVETE	230	1,2	2
KALINOVAC	213	1,1	2
KALNIK	203	1,0	2
NOVO VIRJE	176	0,9	2
Nepoznato	2	0	0
Ukupno	19.617		

Tablica 44. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Koprivničko-križevačke županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
DRNJE	24	18	75	61	63	82
ĐELEKOVEC	13	10	46	50	56	88
ĐURĐEVAC	131	68	313	260	222	342
FERDINANDOVAC	16	10	63	57	47	60
GOLA	50	20	120	75	79	108
GORNJA RIJEKA	20	6	78	54	57	68
HLEBINE	24	19	70	45	46	46
KALINOVAC	17	11	54	34	40	57
KALNIK	13	8	44	41	45	52
KLOŠTAR PODRAVSKI	60	38	145	129	84	109
KOPRIVNICA	502	277	1.260	1.169	1.105	1.399
KOPRIVNIČKI BREGI	33	30	142	90	95	86
KOPRIVNIČKI IVANEC	31	28	94	70	75	87
KRIŽEVCI	292	161	871	614	702	849
LEGRAD	20	23	83	61	101	122
MOLVE	35	15	74	58	66	68
NOVIGRAD PODRAVSKI	37	28	123	102	104	105
NOVO VIRJE	17	12	36	28	34	49
PETERANEC	45	35	136	119	92	94
PODRAVSKE SESVETE	18	5	62	49	41	55
RASINJA	46	31	129	101	107	124
SOKOLOVAC	42	20	183	104	116	140
SVETI IVAN ŽABNO	62	40	226	137	127	162
SVETI PETAR OREHOVEC	57	30	162	131	142	167
VIRJE	52	41	152	144	124	161

8.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Koprivničko-križevačke županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja lokomotornog sustava te oštećenja drugih organa i organskih sustava (tablica 45.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 45.b.

Tablica 45.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	7.686	39,2	77
Oštećenja lokomotornog sustava	6.698	34,1	67
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	5.478	27,9	55
Mentalna oštećenja	4.866	24,8	49
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	3.201	16,3	32
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	2.328	11,9	23
Intelektualna oštećenja	1.373	7,0	14
Oštećenja sluha	862	4,4	9
Oštećenja perifernog živčanog sustava	706	3,6	7
Oštećenja vida	684	3,5	7
Poremećaji iz spektra autizma	143	0,7	1
Gluhoslijepoća	3	0	0

Tablica 45.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 – 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	286	1.350	2.239
	m	538	1.731	1.542
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	30	1.191	2.633
	m	33	1.234	1.577
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	72	1.060	1.833
	m	94	903	1.516
Mentalna oštećenja	ž	76	957	1.258
	m	206	1.421	948
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	133	559	885
	m	177	684	763
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	345	382	54
	m	763	737	47
Intelektualna oštećenja	ž	126	410	54
	m	172	567	44
Oštećenja sluha	ž	42	106	269
	m	66	148	231
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	8	167	164
	m	10	187	170
Oštećenja vida	ž	30	96	234
	m	38	151	135
Poremećaji iz spektra autizma	ž	24	12	2
	m	82	21	2
Gluhosljepoća	ž	0	1	1
	m	0	0	1

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Koprivničko-križevačkoj županiji 0,3%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega su 952 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i 17 branitelja Domovinskog rata.

U tablici 46 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 46. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.593
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	798
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	143
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	29
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	55
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1.078
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	388
H90-H95	Drugi poremećaji uha	848
Q90	Down-sindrom	51
S48	Amputacija obje nadlaktice	3
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S68	Amputacija obje šake	1
G35	Multipla skleroza	135

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Koprivničko-križevačke županije su kronične bolesti te tjelesno oštećenje (tablica 47.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 47.a i 47.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 47.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	1.209	1.854	2.631	1.366	8	7.068
Tjelesno oštećenje	863	1.384	1.153	888	0	4.288
Psihičke bolesti	333	702	519	275	1.470	3.299
Poremećaj glasa, jezika i govora	14	42	35	21	1.670	1.782
Intelektualne teškoće	86	145	167	405	456	1.259
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	931
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	45	208	348	49	18	668
Oštećenje vida	139	86	71	165	135	596
Kronične bolesti kod djece	58	204	209	94	0	565
Oštećenje sluha	72	108	47	25	168	420
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	30	72	15	117
Gluhosljepoća	-	-	1	0	0	1

Tablica 47.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 – 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	16	1.586	2.452
	m	25	1.269	1.720
Tjelesno oštećenje	ž	28	637	1.950
	m	28	696	949
Psihičke bolesti	ž	21	694	800
	m	71	1.052	661
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	244	339	13
	m	542	632	12
Intelektualne teškoće	ž	118	372	52
	m	150	526	41
Višestruke teškoće	ž	192	132	0
	m	331	276	0
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	242	-	-
	m	426	-	-
Oštećenje vida	ž	30	85	211
	m	32	122	116
Kronične bolesti kod djece	ž	251	-	-
	m	314	-	-
Oštećenje sluha	ž	35	60	83
	m	57	80	105
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	17	11	0
	m	69	19	1
Gluhosljepoća	ž	0	1	0
	m	0	0	0

U tablici 48 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Koprivničko-križevačkoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala za urogenitalni sustav i pomagala kod šećerne bolesti.

Tablica 48. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	1.898	2.156	4.054
Pomagala za urogenitalni sustav	1.133	2.233	3.366
Pomagala kod šećerne bolesti	1.256	1.021	2.277
Pomagala za kretanje	937	1.234	2.171
Ortoze	446	746	1.192
Druga pomagala	364	778	1.142
Obloge za rane	432	515	947
Slušna i surdotehnička pomagala	355	262	617
Ortopedske cipele	223	182	405
Pomagala za disanje	266	132	398
Pomagala za probavni sustav, stoma pomagala	208	157	365
Potrošni dijelovi za proteze za noge	83	25	108
Proteze za noge	68	16	84
Pomagala za govor	37	10	47
Pomagala za dijalizu	13	5	18
Proteze za ruke	11	1	12
Ortoproteze i elektronički uređaji	1	0	1
Ukupno	7.731	9.473	17.204

9. Krapinsko-zagorska županija

9.1. Opći sociodemografski podaci

U Krapinsko-zagorskoj županiji, po stanju na dan 15.9.2025., žive 23.864 osobe s invaliditetom od čega je 12.448 muškog spola (52,2%) i 11.416 ženskog spola (47,8%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 20% ukupnog stanovništva Krapinsko-zagorske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 11.074 (46,4%), su u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 11,4% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Krapinsko-zagorska županija iznad prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, za radno-aktivnu dobnu skupinu, za dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Krapinsko-zagorske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 49 i 50.

Tablica 49. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Krapinsko-zagorske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
KRAPINA	2.325	9,7	19
ZABOK	1.881	7,9	16
BEDEKOVČINA	1.467	6,1	12
PREGRADA	1.276	5,3	11
OROSLAVJE	1.208	5,1	10
KRAPINSKE TOPLICE	1.184	5,0	10
SVETI KRIŽ ZAČRETJE	1.123	4,7	9
DONJA STUBICA	1.060	4,4	9
ZLATAR	1.014	4,2	8
MARIJA BISTRICA	1.011	4,2	8
VELIKO TRGOVIŠĆE	861	3,6	7
GORNJA STUBICA	857	3,6	7
ĐURMANEC	837	3,5	7
RADOBOJ	702	2,9	6
HUM NA SUTLI	644	2,7	5
KONJŠČINA	585	2,5	5
STUBIČKE TOPLICE	561	2,4	5
PETROVSKO	514	2,2	4
KLANJEC	499	2,1	4
DESINIĆ	493	2,1	4
ZLATAR BISTRICA	492	2,1	4
MAČE	428	1,8	4
LOBOR	425	1,8	4
BUDINŠČINA	386	1,6	3
TUHELJ	348	1,5	3
MIHOVLJAN	332	1,4	3
JESENJE	309	1,3	3
KRALJEVEC NA SUTLI	282	1,2	2
HRAŠČINA	241	1,0	2
KUMROVEC	240	1,0	2
NOVI GOLUBOVEC	152	0,6	1
ZAGORSKA SELA	123	0,5	1
Nepoznato	4	0	0
Ukupno	23.864		

Tablica 50. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Krapinsko-zagorske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BEDEKOVČINA	86	52	384	337	300	308
BUDINŠČINA	32	18	122	89	62	63
DESINIĆ	39	19	105	97	121	112
DONJA STUBICA	77	46	214	185	238	300
ĐURMANEC	57	44	180	160	197	199
GORNJA STUBICA	55	43	187	165	218	189
HRAŠČINA	17	4	72	57	44	47
HUM NA SUTLI	46	33	119	125	166	155
JESENJE	21	11	57	75	67	78
KLANJEC	31	26	132	103	94	113
KONJŠČINA	37	28	143	108	115	154
KRALJEVEC NA SUTLI	12	19	82	64	51	54
KRAPINA	185	122	464	420	532	602
KRAPINSKE TOPLICE	82	41	290	206	250	315
KUMROVEC	11	13	64	43	61	48
LOBOR	18	20	105	69	131	82
MAČE	25	17	142	76	86	82
MARIJA BISTRICA	77	59	217	198	237	223
MIHOVLJAN	15	18	87	57	81	74
NOVI GOLUBOVEC	10	3	44	28	39	28
OROSLAVJE	95	51	223	191	281	367
PETROVSKO	42	19	123	107	112	111
PREGRAĐA	109	59	320	268	258	262
RADOBOJ	45	41	147	126	159	184
STUBIČKE TOPLICE	45	27	123	89	121	156
SVETI KRIŽ ZAČRETJE	73	58	280	224	247	241
TUHELJ	25	15	88	72	75	73
VELIKO TRGOVIŠĆE	48	51	215	170	207	170
ZABOK	106	63	364	339	424	585
ZAGORSKA SELA	5	3	34	17	38	26
ZLATAR	59	57	282	208	211	197
ZLATAR BISTRICA	28	16	101	95	100	152

Iz Krapinsko-zagorske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2.381 osobu s većim brojem muških osoba (65%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Krapinsko-zagorskoj županiji živi 601 branitelj s invaliditetom te 48 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

9.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Krapinsko-zagorske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su oštećenja lokomotornog sustava, višestruka oštećenja te oštećenja drugih organa i organskih sustava (tablica 51.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 51.b.

Tablica 51.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Oštećenja lokomotornog sustava	8.398	35,2	70
Višestruka oštećenja	8.225	34,5	69
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	6.498	27,2	54
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	5.582	23,4	47
Mentalna oštećenja	5.031	21,1	42
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	2.545	10,7	21
Intelektualna oštećenja	1.271	5,3	11
Oštećenja perifernog živčanog sustava	731	3,1	6
Oštećenja sluha	677	2,8	6
Oštećenja vida	600	2,5	5
Poremećaji iz spektra autizma	154	0,6	1
Gluhosljepoća	5	0	0

Tablica 51.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	74	1.512	2.676
	m	82	1.736	2.318
Višestruka oštećenja	ž	218	1.557	2.266
	m	376	1.963	1.845
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	ž	120	1.379	2.009
	m	172	1.155	1.663
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	278	789	1.734
	m	389	956	1.436
Mentalna oštećenja	ž	95	1.037	1.192
	m	200	1.423	1.084
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	401	441	35
	m	768	855	45
Intelektualna oštećenja	ž	75	412	54
	m	112	569	49
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	12	193	141
	m	17	225	143
Oštećenja sluha	ž	31	114	161
	m	23	151	197
Oštećenja vida	ž	20	114	149
	m	18	179	120
Poremećaji iz spektra autizma	ž	22	17	4
	m	66	29	16
Gluhosljepoća	ž	0	4	0
	m	0	1	0

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Krapinsko-zagorskoj županiji 0,3%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 925 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 17 branitelja Domovinskog rata, dok 2 osobe imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 52 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 52. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.264
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	584
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	154
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	33
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	61
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	981
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	421
H90-H95	Drugi poremećaji uha	646
Q90	Down-sindrom	57
S48	Amputacija obje nadlaktice	1
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
S98	Amputacija oba stopala	2
G35	Multipla skleroza	195

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Krapinsko-zagorske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 53.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 53.a i 53.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 53.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	741	2.180	2.762	1.257	16	6.956
Psihičke bolesti	267	526	397	189	2.617	3.996
Tjelesno oštećenje	378	779	549	456	5	2.167
Poremećaj glasa, jezika i govora	32	113	80	48	1.861	2.134
Intelektualne teškoće	49	77	131	436	473	1.166
Kronične bolesti kod djece	91	356	223	116	0	786
Razvojne teškoće koje nisu definirane	103	263	205	46	22	639
Listom oštećenja	-	-	-	-	-	569
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	569
Oštećenje vida	93	82	53	74	199	501
Oštećenje sluha	92	107	85	22	176	482
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	32	59	42	133
Gluhosljepoća	-	-	1	3	0	4

Tablica 53.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	52	1.701	2.059
	m	60	1.478	1.606
Psihičke bolesti	ž	33	838	993
	m	66	1.124	942
Tjelesno oštećenje	ž	34	347	751
	m	40	521	474
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	340	390	8
	m	611	766	19
Intelektualne teškoće	ž	53	382	52
	m	90	541	48
Kronične bolesti kod djece	ž	351	-	-
	m	435	-	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	239	-	-
	m	400	-	-
Višestruke teškoće	ž	54	152	0
	m	79	282	2
Oštećenje vida	ž	14	94	136
	m	11	138	108
Oštećenje sluha	ž	24	78	107
	m	17	107	149
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	20	15	3
	m	58	25	12
Gluhosljepoća	ž	0	3	0
	m	0	1	0

U tablici 54 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Krapinsko-zagorskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala za urogenitalni sustav i pomagala kod šećerne bolesti.

Tablica 54. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	2.111	2.372	4.483
Pomagala za urogenitalni sustav	1.277	2.280	3.557
Pomagala kod šećerne bolesti	2.054	1.458	3.512
Pomagala za kretanje	1.162	1.289	2.451
Obloge za rane	806	694	1.500
Druga pomagala	397	803	1.200
Ortoze	526	647	1.173
Slušna i surdotehnička pomagala	539	335	874
Ortopedske cipele	341	242	583
Pomagala za disanje	344	147	491
Pomagala za probavni sustav, stoma pomagala	218	132	350
Potrošni dijelovi za proteze za noge	127	32	159
Proteze za noge	115	30	145
Pomagala za govor	59	7	66
Proteze za ruke	13	1	14
Pomagala za dijalizu	7	0	7
Ortoproteze i elektronički uređaji	0	0	0
Ukupno	10.096	10.469	20.565

10. Ličko-senjska županija

10.1. Opći sociodemografski podaci

U Ličko-senjskoj županiji, po stanju na dan 15.9.2025., žive 7.543 osobe s invaliditetom od čega su 4.532 muškog spola (60,1%) i 3.011 ženskog spola (39,9%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 17,7% ukupnog stanovništva Ličko-senjske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 3.792 (50,3%), su u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 6,8% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Ličko-senjska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu i malo za ukupnu prevalenciju, a ispod prosjeka za prevalenciju u dječjoj dobi i za dobnu skupinu 65+ (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Ličko-senjske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 55 i 56.

Tablica 55. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Ličko-senjske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
GOSPIĆ	2.285	30,3	53
OTOČAC	1.465	19,4	34
SENJ	1.066	14,1	25
PLITVIČKA JEZERA	528	7,0	12
BRINJE	474	6,3	11
PERUŠIĆ	431	5,7	10
NOVALJA	377	5,0	9
UDBINA	255	3,4	6
DONJI LAPAC	235	3,1	5
KARLOBAG	159	2,1	4
LOVINAC	144	1,9	3
VRHOVINE	121	1,6	3
Nepoznato	3	0	0,1
Ukupno	7.543		

Tablica 56. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Ličko-senjske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BRINJE	28	14	122	63	164	83
DONJI LAPAC	6	5	41	27	71	85
GOSPIĆ	100	58	688	405	575	459
KARLOBAG	1	2	32	19	61	44
LOVINAC	7	1	34	17	41	44
NOVALJA	28	19	81	46	117	86
OTOČAC	62	47	491	207	401	257
PERUŠIĆ	13	12	133	53	145	75
PLITVIČKA JEZERA	23	22	155	87	124	117
SENJ	23	18	256	144	291	334
UDBINA	10	2	59	37	71	76
VRHOVINE	4	7	28	12	44	26

Iz Ličko-senjske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 499 osoba s većim brojem muških osoba (63%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Ličko-senjskoj županiji živi 1.035 branitelja s invaliditetom te 94 osobe koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

10.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Ličko-senjske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su oštećenja lokomotornog sustava, višestruka oštećenja te oštećenja drugih organa (tablica 57.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 57.b.

Tablica 57.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Oštećenja lokomotornog sustava	2.448	32,5	57
Višestruka oštećenja	2.421	32,1	57
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	2.281	30,2	53
Mentalna oštećenja	1.753	23,2	41
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	1.134	15,0	27
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	437	5,8	10
Intelektualna oštećenja	416	5,5	10
Oštećenja vida	366	4,9	9
Oštećenja perifernog živčanog sustava	304	4,0	7
Oštećenja sluha	292	3,9	7
Poremećaji iz spektra autizma	41	0,5	1
Gluhosljepoća	3	0	0,1

Tablica 57.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	8	330	762
	m	16	642	690
Višestruka oštećenja	ž	33	378	685
	m	87	659	579
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	31	445	693
	m	40	400	672
Mentalna oštećenja	ž	16	242	266
	m	36	725	468
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	35	185	266
	m	51	308	289
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	74	69	10
	m	131	134	19
Intelektualna oštećenja	ž	29	115	21
	m	47	184	20
Oštećenja vida	ž	4	48	112
	m	4	90	108
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	2	50	53
	m	3	120	76
Oštećenja sluha	ž	2	34	69
	m	6	94	87
Poremećaji iz spektra autizma	ž	7	2	1
	m	18	10	3
Gluhosljepoća	ž	0	2	0
	m	0	1	0

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju zloćudnoj novotvorini dojke (C50) i skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Ličko-senjskoj županiji 0,1%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 197 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 17 branitelja Domovinskog rata, dok ih 6 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 58 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 58. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	334
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	265
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	41
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	7
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	18
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	277
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	270
H90-H95	Drugi poremećaji uha	284
Q90	Down-sindrom	23
S48	Amputacija obje nadlaktice	1
S68	Amputacija obje šake	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	2
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	69

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Ličko-senjske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 59.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 59.a i 59.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 59.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	457	711	829	327	3	2.327
Psihičke bolesti	105	324	209	47	754	1.439
Tjelesno oštećenje	327	633	307	105	1	1.373
Intelektualne teškoće	11	27	62	143	148	391
Poremećaj glasa, jezika i govora	3	9	5	6	304	327
Oštećenje vida	67	38	41	74	90	310
Oštećenje sluha	61	43	16	5	71	196
Kronične bolesti kod djece	17	56	82	23	0	178
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	103
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	0	21	58	4	5	88
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	10	15	9	34
Gluhosljepoća	-	-	0	2	0	2

Tablica 59.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	4	526	720
	m	7	480	590
Psihičke bolesti	ž	8	202	232
	m	14	593	390
Tjelesno oštećenje	ž	15	195	504
	m	15	319	325
Intelektualne teškoće	ž	28	110	21
	m	40	172	20
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	60	62	4
	m	92	103	6
Oštećenje vida	ž	3	41	95
	m	3	75	93
Oštećenje sluha	ž	1	21	52
	m	2	60	60
Kronične bolesti kod djece	ž	82	-	-
	m	96	-	-
Višestruke teškoće	ž	9	19	0
	m	30	45	0
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	31	-	-
	m	57	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	7	1	
	m	15	9	2
Gluhosljepoća	ž	0	1	0
	m	0	1	0

U tablici 60 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Ličko-senjskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiftotehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za urogenitalni sustav.

Tablica 60. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiftotehnička pomagala	934	655	1.589
Pomagala kod šećerne bolesti	709	366	1.075
Pomagala za urogenitalni sustav	392	612	1.004
Pomagala za kretanje	284	267	551
Obloge za rane	214	217	431
Ortoze	170	179	349
Druga pomagala	128	206	334
Slušna i surdotehnička pomagala	164	77	241
Ortopedske cipele	99	62	161
Pomagala za disanje	86	38	124
Pomagala za probavni sustav, stoma pomagala	62	31	93
Potrošni dijelovi za proteze za noge	57	12	69
Proteze za noge	55	11	66
Pomagala za govor	17	6	23
Pomagala za dijalizu	1	3	4
Proteze za ruke	2	1	3
Ortoproteze i elektronički uređaji	1	0	1
Ukupno	3.375	2.743	6.118

11. Međimurska županija

11.1. Opći sociodemografski podaci

U Međimurskoj županiji, po stanju na dan 15.9.2025., živi 17.245 osoba s invaliditetom od čega su 8.764 muškog spola (50,8%) i 8.481 ženskog spola (49,2%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 16,4% ukupnog stanovništva Međimurske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 8.219 (47,7%), je u dobnoj skupini 20 - 64 godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 15,9% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Međimurska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu i malo za prevalenciju u dječjoj dobi, a ispod prosjeka za dobnu skupinu 65+ i za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Međimurske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 61 i 62.

Iz Međimurske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2.837 osoba s većim brojem muških osoba (59%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Međimurskoj županiji živi 336 branitelja s invaliditetom te 44 osobe koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 61. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Međimurske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
ČAKOVEC	4.421	25,6	42
NEDELIŠĆE	2.004	11,6	19
PRELOG	1.074	6,2	10
MURSKO SREDIŠĆE	963	5,6	9
MALA SUBOTICA	830	4,8	8
SVETI JURAJ NA BREGU	717	4,2	7
PRIBISLAVEC	697	4,0	7
DONJI KRALJEVEC	618	3,6	6
PODTUREN	557	3,2	5
OREHOVICA	513	3,0	5
KOTORIBA	471	2,7	4
BELICA	447	2,6	4
STRAHONINEC	434	2,5	4
SELNICA	405	2,3	4
GORIČAN	379	2,2	4
ŠENKOVEC	371	2,2	4
DOMAŠINEC	349	2,0	3
SVETI MARTIN NA MURI	335	1,9	3
ŠTRIGOVA	327	1,9	3
SVETA MARIJA	303	1,8	3
DONJA DUBRAVA	251	1,5	2
VRATIŠINEC	247	1,4	2
GORNJI MIHALJEVEC	239	1,4	2
DONJI VIDOVEC	189	1,1	2
DEKANOVEC	100	0,6	1
Nepoznato	4	0	0
Ukupno	17.245		

Tablica 62. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Međimurske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BELICA	42	23	92	109	85	96
ČAKOVEC	395	288	987	1.006	745	1.000
DEKANOVEC	11	5	27	22	13	22
DOMAŠINEC	20	24	92	77	75	61
DONJA DUBRAVA	13	10	77	65	48	38
DONJI KRALJEVEC	36	30	130	137	143	142
DONJI VIDOVEC	17	12	49	43	38	30
GORIČAN	37	10	83	97	72	80
GORNJI MIHALJEVEC	19	16	55	40	57	52
KOTORIBA	48	30	135	95	86	77
MALA SUBOTICA	102	76	219	215	106	112
MURSKO SREDIŠĆE	65	59	246	229	185	179
NEDELIŠĆE	194	164	482	499	288	377
OREHOVICA	58	44	144	136	78	53
PODTUREN	49	43	142	139	95	89
PRELOG	78	50	276	254	225	191
PRIBISLAVEC	91	69	196	149	89	103
SELNICA	28	15	117	99	82	64
STRAHONINEC	37	26	83	89	85	114
SVETA MARIJA	29	12	73	60	60	69
SVETI JURAJ NA BREGU	56	35	173	174	148	131
SVETI MARTIN NA MURI	19	18	92	85	65	56
ŠENKOVEC	22	16	83	78	77	95
ŠTRIGOVA	31	23	73	77	58	65
VRATIŠINEC	15	8	64	52	57	51

11.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Međimurske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja lokomotornog sustava te oštećenja drugih organa i organskih sustava (tablica 63.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 63.b.

Tablica 63.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	7.419	43,0	71
Oštećenja lokomotornog sustava	5.579	32,4	53
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	5.366	31,1	51
Mentalna oštećenja	3.738	21,7	36
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	3.066	17,8	29
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	2.354	13,7	22
Intelektualna oštećenja	1.938	11,2	18
Oštećenja vida	958	5,6	9
Oštećenja sluha	865	5,0	8
Oštećenja perifernog živčanog sustava	689	4,0	7
Poremećaji iz spektra autizma	174	1,0	2
Gluhoslijepoća	4	0	0

Tablica 63.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	310	1.783	1.611
	m	521	1.998	1.196
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	59	1.346	1.723
	m	60	1.101	1.290
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	118	1.334	1.527
	m	155	947	1.285
Mentalna oštećenja	ž	110	889	813
	m	256	1.096	574
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	190	625	669
	m	292	688	602
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	325	510	56
	m	569	835	59
Intelektualna oštećenja	ž	260	555	37
	m	330	711	45
Oštećenja vida	ž	90	193	197
	m	95	230	153
Oštećenja sluha	ž	35	139	234
	m	54	170	233
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	6	218	159
	m	11	172	123
Poremećaji iz spektra autizma	ž	23	10	1
	m	108	26	6
Gluhosljepoća	ž	0	0	0
	m	0	2	2

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Međimurskoj županiji 0,3%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 939 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 14 branitelja Domovinskog rata, dok 2 osobe imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 64 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 64. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	766
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	636
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	174
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	22
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	56
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	911
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	611
H90-H95	Drugi poremećaji uha	850
Q90	Down-sindrom	69
S58	Amputacija obje podlaktice	1
G35	Multipla skleroza	143

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Međimurske županije su kronične bolesti te tjelesno oštećenje (tablica 65.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema

razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 65.a i 65.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 65.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	1.089	1.570	1.861	1.165	9	5.694
Tjelesno oštećenje	624	901	599	381	1	2.506
Psihičke bolesti	262	404	356	150	1.178	2.350
Intelektualne teškoće	80	150	210	393	983	1.816
Poremećaj glasa, jezika i govora	31	39	24	26	1.640	1.760
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	1.069
Oštećenje vida	207	167	132	117	195	818
Kronične bolesti kod djece	84	176	302	128	0	690
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	64	150	339	51	15	619
Oštećenje sluha	112	146	171	34	115	578
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	56	76	18	150
Gluhosljepoća	-	-	0	3	0	3

Tablica 65.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	50	1.626	1.597
	m	70	1.131	1.220
Tjelesno oštećenje	ž	43	540	796
	m	48	547	532
Psihičke bolesti	ž	49	594	473
	m	95	786	353
Intelektualne teškoće	ž	237	523	35
	m	304	675	42
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	241	427	10
	m	375	701	6
Višestruke teškoće	ž	86	328	1
	m	119	532	3
Oštećenje vida	ž	83	155	172
	m	87	192	129
Kronične bolesti kod djece	ž	322	-	-
	m	368	-	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	237	-	-
	m	382	-	-
Oštećenje sluha	ž	24	102	145
	m	38	112	157
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	16	8	1
	m	99	22	4
Gluhosljepoća	ž	0	0	0
	m	0	2	1

U tablici 66 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Međimurskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiftotehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za urogenitalni sustav.

Tablica 66. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiftotehnička pomagala	1.210	1.421	2.631
Pomagala kod šećerne bolesti	1.192	1.027	2.219
Pomagala za urogenitalni sustav	834	1.374	2.208
Pomagala za kretanje	688	849	1.537
Druga pomagala	283	631	914
Obloge za rane	376	416	792
Slušna i surdotehnička pomagala	373	304	677
Ortoze	285	384	669
Pomagala za disanje	300	175	475
Ortopedske cipele	188	227	415
Pomagala za probavni sustav, stoma pomagala	175	102	277
Potrošni dijelovi za proteze za noge	60	13	73
Proteze za noge	58	14	72
Pomagala za govor	39	11	50
Proteze za ruke	2	3	5
Pomagala za dijalizu	4	0	4
Ortoproteze i elektronički uređaji	0	1	1
Ukupno	6.067	6.952	13.019

12. Osječko-baranjska županija

12.1. Opći sociodemografski podaci

U Osječko-baranjskoj županiji, po stanju na dan 15.9.2025., živi 47.116 osoba s invaliditetom od čega su 26.292 muškog spola (55,8%) i 20.824 ženskog spola (44,2%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 18,6% ukupnog stanovništva Osječko-baranjske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 21.688 (46%), je u dobnoj skupini 20 - 64 godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 11,6% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Osječko-baranjska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu i ukupnu prevalenciju, malo iznad prosjeka za dječju dob, a ispod prosjeka za dobnu skupinu 65+ (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Osječko-baranjske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 67. i 68.

Tablica 67. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Osječko-baranjske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
OSIJEK	17.405	36,9	69
ĐAKOVO	4.313	9,2	17
NAŠICE	2.635	5,6	10
VALPOVO	1.881	4,0	7
BELIŠĆE	1.818	3,9	7
ČEPIN	1.738	3,7	7
BELI MANASTIR	1.359	2,9	5
ĐURĐENOVAC	1.278	2,7	5
DONJI MIHOLJAC	1.146	2,4	5
DARDA	1.006	2,1	4
ERDUT	982	2,1	4
SEMELJCI	733	1,6	3
BILJE	722	1,5	3
BIZOVAC	690	1,5	3
ANTUNOVAC	670	1,4	3
KOŠKA	610	1,3	2
ČEMINAC	488	1,0	2
KNEŽEVI VINOGRADI	487	1,0	2
PODGORAČ	486	1,0	2
PETRIJEVCI	430	0,9	2
ERNESTINOVO	417	0,9	2
STRIZIVOJNA	384	0,8	2
DRENJE	379	0,8	1
DRAŽ	370	0,8	1
PETLOVAC	340	0,7	1
SATNICA ĐAKOVAČKA	335	0,7	1
VLADISLAVCI	329	0,7	1
FERIČANCI	315	0,7	1
MARIJANCI	314	0,7	1
VIŠKOVCI	308	0,7	1
VILJEVO	285	0,6	1
POPOVAC	281	0,6	1
PUNITOVCI	278	0,6	1
GORJANI	262	0,6	1
DONJA MOTIČINA	254	0,5	1
MAGADENOVAC	248	0,5	1
TRNAVA	233	0,5	1
ŠODOLOVCI	202	0,4	1
JAGODNJAK	195	0,4	1
LEVANJSKA VAROŠ	178	0,4	1
VUKA	159	0,3	1
PODRAVSKA MOSLAVINA	157	0,3	1
Nepoznato	16	0	0,1
Ukupno	47.116		

Tablica 68. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Osječko-baranjske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 – 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
ANTUNOVAC	55	30	233	137	131	84
BELI MANASTIR	94	80	340	262	322	261
BELIŠĆE	110	102	523	343	387	353
BILJE	57	25	218	129	172	121
BIZOVAC	49	32	170	136	156	147
ČEMINAC	43	21	139	85	128	72
ČEPIN	96	77	490	331	432	312
DARDA	62	47	283	236	213	165
DONJA MOTIČINA	14	10	86	41	50	53
DONJI MIHOLJAC	74	73	268	228	271	232
DRAŽ	28	14	98	59	101	70
DRENJE	34	20	144	70	62	49
ĐAKOVO	322	227	1.179	823	926	836
ĐURĐENOVAC	75	43	377	208	295	280
ERDUT	54	40	277	171	234	206
ERNESTINOVO	26	14	145	70	100	62
FERIČANCI	25	12	90	43	77	68
GORJANI	18	19	89	43	52	41
JAGODNJAK	17	14	44	47	42	31
KNEŽEVI VINOGRADI	32	18	151	96	127	63
KOŠKA	43	40	179	99	126	123
LEVANJSKA VAROŠ	14	5	70	27	28	34
MAGADENOVAC	28	10	63	50	57	40
MARIJANCI	27	17	103	54	60	53
NAŠICE	210	129	679	463	553	601
OSIJEK	1.139	722	4.280	3.370	3.718	4.176
PETLOVAC	32	14	105	63	84	42
PETRIJEVCI	32	18	136	79	89	76
PODGORAČ	47	26	135	87	82	109
PODRAVSKA MOSLAVINA	14	6	49	32	31	25
POPOVAC	17	13	77	58	80	36
PUNITOVCI	13	17	90	60	51	47
SATNICA ĐAKOVAČKA	32	26	99	66	78	34
SEMELJCI	57	59	225	143	129	120
STRIZIVOJNA	44	26	122	74	69	49
ŠODOLOVCI	10	11	47	40	49	45
TRNAVA	16	7	81	43	53	33
VALPOVO	130	88	543	309	415	396
VILJEVO	17	14	82	60	63	49
VIŠKOVCI	16	9	97	71	65	50
VLADISLAVCI	25	13	108	64	58	61
VUKA	8	5	60	29	34	23

Iz Osječko-baranjske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 4.579 osoba s većim brojem muških osoba (62%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja i intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Osječko-baranjskoj županiji žive 5.843 branitelja s invaliditetom te 297 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

12.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Osječko-baranjske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja drugih organa i organskih sustava te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 69.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 69.b.

Tablica 69.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	15.993	33,9	63
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	14.252	30,2	56
Oštećenja lokomotornog sustava	13.525	28,7	53
Mentalna oštećenja	11.443	24,3	45
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	7.073	15,0	28
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	3.821	8,1	15
Intelektualna oštećenja	2.808	6,0	11
Oštećenja vida	1.697	3,6	7
Oštećenja sluha	1.573	3,3	6
Oštećenja perifernog živčanog sustava	1.325	2,8	5
Poremećaji iz spektra autizma	446	0,9	2
Gluhoslijepeća	11	0	0

Tablica 69.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	506	3.247	3.667
	m	960	4.548	3.065
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	296	3.518	4.245
	m	395	2.473	3.325
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	153	2.567	4.083
	m	144	3.200	3.378
Mentalna oštećenja	ž	126	1.731	1.931
	m	334	4.570	2.751
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	486	1.246	1.533
	m	706	1.567	1.535
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	620	677	94
	m	1.200	1.111	119
Intelektualna oštećenja	ž	300	793	64
	m	473	1.116	62
Oštećenja vida	ž	59	282	498
	m	59	408	391
Oštećenja sluha	ž	45	234	429
	m	74	351	440
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	19	259	226
	m	17	487	317
Poremećaji iz spektra autizma	ž	78	35	2
	m	233	84	14
Gluhoslijepeća	ž	0	0	3
	m	0	2	6

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Osječko-baranjskoj županiji 0,7%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 2.239 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 107 branitelja Domovinskog rata, dok ih 7 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 70 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 70. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.813
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	1.667
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	444
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	59
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	126
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	2.312
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	1.397
H90-H95	Drugi poremećaji uha	1.555
Q90	Down-sindrom	154
S48	Amputacija obje nadlaktice	2
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	4
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
S98	Amputacija oba stopala	3
G35	Multipla skleroza	352

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Osječko-baranjske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 71.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 71.a i 71.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 71.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	3.424	4.253	4.988	2.938	30	15.633
Psihičke bolesti	783	1.438	1.357	430	4.883	8.891
Tjelesno oštećenje	792	1.518	795	813	7	3.925
Intelektualne teškoće	84	222	438	921	961	2.626
Poremećaj glasa, jezika i govora	8	31	29	39	2.486	2.593
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	2.351
Kronične bolesti kod djece	145	751	631	299	1	1.827
Oštećenje vida	234	179	206	256	396	1.271
Oštećenje sluha	211	193	252	98	379	1.133
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	133	422	335	66	32	988
Poremećaj iz autističnog spektra	-	-	44	313	42	399
Gluhosljepoća	-	-	0	3	1	4

Tablica 71.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	51	4.148	4.830
	m	50	3.087	3.467
Psihičke bolesti	ž	65	1.300	1.525
	m	148	3.659	2.194
Tjelesno oštećenje	ž	62	868	1.232
	m	72	893	798
Intelektualne teškoće	ž	274	748	64
	m	438	1.040	62
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	424	535	17
	m	738	859	20
Višestruke teškoće	ž	224	647	8
	m	379	1.085	8
Kronične bolesti kod djece	ž	853	-	-
	m	974	-	-
Oštećenje vida	ž	30	191	411
	m	35	290	314
Oštećenje sluha	ž	31	189	283
	m	47	261	322
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	353	-	-
	m	635	-	-
Poremećaj iz autističnog spektra	ž	70	25	2
	m	228	68	6
Gluhosljepoća	ž	0	0	2
	m	0	0	2

U tablici 72 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Osječko-baranjskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za urogenitalni sustav.

Tablica 72. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	4.122	3.893	8.015
Pomagala kod šećerne bolesti	3.340	2.357	5.697
Pomagala za urogenitalni sustav	1.982	3.412	5.394
Pomagala za kretanje	1.642	1.866	3.508
Druga pomagala	784	1.528	2.312
Obloge za rane	986	936	1.922
Ortoze	587	779	1.366
Slušna i surdotehnička pomagala	672	536	1.208
Ortopedske cipele	627	546	1.173
Pomagala za disanje	394	217	611
Pomagala za probavni sustav, stoma pomagala	348	212	560
Potrošni dijelovi za proteze za noge	209	55	264
Proteze za noge	206	54	260
Pomagala za govor	87	20	107
Proteze za ruke	14	3	17
Ortoproteze i elektronički uređaji	2	3	5
Pomagala za dijalizu	3	0	3
Ukupno	16.005	16.417	32.422

13. Požeško-slavonska županija**13.1. Opći sociodemografski podaci**

U Požeško-slavonskoj županiji, po stanju na dan 15.9.2025., žive 13.452 osobe s invaliditetom od čega su 7.553 muškog spola (56,1%) i 5.899 ženskog spola (43,9%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 21,7% ukupnog stanovništva Požeško-slavonske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 6.335 (47,1%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 7,7% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Požeško-slavonska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu, za dobnu skupinu 65+ i za ukupnu prevalenciju, dok je prevalencija u dječjoj dobi ispod prosjeka RH (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Požeško-slavonske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 73 i 74.

Tablica 73. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Požeško-slavonske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
POŽEGA	4.607	34,2	74
PLETERNICA	1.997	14,8	32
PAKRAC	1.587	11,8	26
LIPIK	1.109	8,2	18
KUTJEVO	991	7,4	16
VELIKA	885	6,6	14
BRESTOVAC	685	5,1	11
JAKŠIĆ	642	4,8	10
KAPTOL	550	4,1	9
ČAGLIN	388	2,9	6
Nepoznato	11	0,1	0,2
Ukupno	13.452		

Tablica 74. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Požeško-slavonske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BRESTOVAC	31	24	177	99	195	159
ČAGLIN	16	12	107	71	113	69
JAKŠIĆ	36	25	187	109	153	132
KAPTOL	26	6	173	107	139	99
KUTJEVO	41	33	315	157	239	206
LIPIK	70	38	293	182	263	263
PAKRAC	64	49	428	266	399	381
PLETERNICA	97	74	597	336	478	415
POŽEGA	181	133	1158	899	1070	1166
VELIKA	51	30	248	165	199	192

Iz Požeško-slavonske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 975 osoba s većim brojem muških osoba (64%). Oštećenja govorno-glasovne glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Požeško-slavonskoj županiji živi 1.290 branitelja s invaliditetom te 47 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

13.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Požeško-slavonske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja lokomotornog sustava te oštećenja drugih organa i organskih sustava (tablica 75.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 75.b.

Tablica 75.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	5.172	38,4	84
Oštećenja lokomotornog sustava	4.813	35,8	78
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	4.387	32,6	71
Mentalna oštećenja	3.116	23,2	50
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	2.527	18,8	41
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1.161	8,6	19
Intelektualna oštećenja	949	7,1	15
Oštećenja sluha	666	5,0	11
Oštećenja perifernog živčanog sustava	579	4,3	9
Oštećenja vida	489	3,6	8
Poremećaji iz spektra autizma	123	0,9	2
Gluhoslijepeća	1	0	0

Tablica 75.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	113	879	1.370
	m	197	1.318	1.295
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	20	800	1.492
	m	15	1.141	1.345
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	58	768	1.407
	m	85	773	1.296
Mentalna oštećenja	ž	42	456	527
	m	91	1.280	720
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	91	410	654
	m	117	615	640
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	170	208	22
	m	330	398	33
Intelektualna oštećenja	ž	68	325	34
	m	96	391	35
Oštećenja sluha	ž	13	86	190
	m	7	159	211
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	3	118	136
	m	5	176	141
Oštećenja vida	ž	15	111	126
	m	16	106	115
Poremećaji iz spektra autizma	ž	18	9	6
	m	58	15	17
Gluhoslijepeća	ž	0	0	1
	m	113	879	1.370

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da u Požeško-slavonskoj županiji je 0,2%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 817 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 17 branitelja Domovinskog rata, dok ih 6 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 76 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 76. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	818
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	425
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	123
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	29
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	43
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	674
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	476
H90-H95	Drugi poremećaji uha	664
Q90	Down-sindrom	43
S68	Amputacija obje šake	1
G35	Multipla skleroza	72

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Požeško-slavonske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 77.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 77.a i 77.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 77.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	864	1.978	2.096	747	8	5.693
Psihičke bolesti	82	216	345	163	1.247	2.053
Tjelesno oštećenje	218	360	297	368	12	1.255
Intelektualne teškoće	70	69	117	280	370	906
Poremećaj glasa, jezika i govora	17	10	12	59	792	890
Kronične bolesti kod djece	34	184	139	96	0	453
Oštećenje vida	52	49	45	101	108	355
Oštećenje sluha	47	74	42	19	149	331
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	194
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	22	47	85	11	12	177
Poremećaj iz autističnog spektra	-	-	27	52	18	97
Gluhosljepoća	-	-	0	1	0	1

Tablica 77.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	9	1.293	1.947
	m	7	1.038	1.399
Psihičke bolesti	ž	18	297	287
	m	24	941	486
Tjelesno oštećenje	ž	18	205	452
	m	18	274	288
Intelektualne teškoće	ž	63	310	34
	m	91	374	34
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	130	168	5
	m	235	340	12
Kronične bolesti kod djece	ž	216	-	-
	m	237	-	-
Oštećenje vida	ž	7	77	95
	m	6	80	90
Oštećenje sluha	ž	8	55	72
	m	4	83	109
Višestruke teškoće	ž	29	43	0
	m	36	86	0
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	66	-	-
	m	111	-	-
Poremećaj iz autističnog spektra	ž	12	7	5
	m	53	10	10
Gluhosljepoća	ž	0	0	1
	m	0	0	0

U tablici 78 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Požeško-slavonskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za urogenitalni sustav.

Tablica 78. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	1.583	1.493	3.076
Pomagala kod šećerne bolesti	1.081	754	1.835
Pomagala za urogenitalni sustav	609	1.180	1.789
Pomagala za kretanje	675	748	1.423
Druga pomagala	305	610	915
Ortoze	275	347	622
Obloge za rane	250	274	524
Ortopedske cipele	280	243	523
Slušna i surdotehnička pomagala	280	228	508
Pomagala za disanje	166	81	247
Pomagala za probavni sustav, stoma pomagala	111	70	181
Potrošni dijelovi za proteze za noge	69	23	92
Proteze za noge	68	24	92
Pomagala za govor	27	5	32
Proteze za ruke	10	4	14
Pomagala za dijalizu	0	1	1
Ortoproteze i elektronički uređaji	0	0	0
Ukupno	5.789	6.085	11.874

14. Primorsko-goranska županija**14.1. Opći sociodemografski podaci**

U Primorsko-goranskoj županiji, po stanju na dan 15.9.2025., živi 34.881 osoba s invaliditetom od čega su 17.484 muškog spola (50,1%) i 17.397 ženskog spola (49,9%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 13,2% ukupnog stanovništva Primorsko-goranske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 17.879 (51,3%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 11,6% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Primorsko-goranska županija ispod prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Primorsko-goranske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 79 i 80.

Tablica 79. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Primorsko-goranske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
RIJEKA	15.317	43,9	58
VIŠKOVO	1.812	5,2	7
MATULJI	1.300	3,7	5
CRIKVENICA	1.204	3,5	5
OPATIJA	1.196	3,4	5
KASTAV	1.150	3,3	4
DELNICE	1.034	3,0	4
BAKAR	935	2,7	4
RAB	891	2,6	3
ČAVLE	876	2,5	3
VRBOVSKO	785	2,3	3
MALI LOŠINJ	772	2,2	3
JELENJE	690	2,0	3
KRK	674	1,9	3
ČABAR	619	1,8	2
NOVI VINODOLSKI	487	1,4	2
KRALJEVICA	469	1,3	2
LOVRAN	406	1,2	2
RAVNA GORA	398	1,1	2
KOSTRENA	394	1,1	1
VINODOLSKA OPĆINA	368	1,1	1
MALINSKA-DUBAŠNICA	357	1,0	1
OMIŠALJ	319	0,9	1
DOBRINJ	286	0,8	1
FUŽINE	225	0,6	1
PUNAT	224	0,6	1
CRES	224	0,6	1
KLANA	224	0,6	1
MRKOPALJ	190	0,5	1
BAŠKA	188	0,5	1
LOKVE	163	0,5	1
BROD MORAVICE	162	0,5	1
SKRAD	152	0,4	1
LOPAR	127	0,4	0,5
MOŠČENIČKA DRAGA	125	0,4	0,5
VRBNIK	119	0,3	0,4
Nepoznato	19	0,1	0,1
Ukupno	34.881		

Tablica 80. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Primorsko-goranske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BAKAR	66	37	208	170	235	219
BAŠKA	13	13	38	30	52	42
BROD MORAVICE	9	12	28	25	30	58
CRES	19	21	40	43	49	52
CRIKVENICA	72	54	255	186	317	320
ČABAR	22	14	99	96	181	207
ČAVLE	61	40	180	170	210	215
DELNICE	53	52	224	187	227	291
DOBRINJ	29	22	55	29	80	71
FUŽINE	14	2	46	34	69	60
JELENJE	55	35	161	131	164	144
KASTAV	130	64	218	201	241	296
KLANA	13	6	37	43	67	58
KOSTRENA	47	20	68	65	91	103
KRALJEVICA	44	16	107	93	100	109
KRK	58	47	129	114	167	159
LOKVE	3	5	32	22	35	66
LOPAR	11	9	31	19	40	17
LOVRAN	25	10	99	74	87	111
MALI LOŠINJ	76	42	167	140	179	168
MALINSKA-DUBAŠNICA	25	21	77	51	85	98
MATULJI	117	57	262	240	288	336
MOŠČENIČKA DRAGA	11	5	25	20	40	24
MRKOPALJ	9	4	39	29	47	62
NOVI VINODOLSKI	39	15	103	57	143	130
OMIŠALJ	35	26	55	68	77	58
OPATIJA	72	55	211	196	265	397
PUNAT	12	14	49	36	62	51
RAB	80	52	165	144	237	213
RAVNA GORA	9	7	68	62	101	151
RIJEKA	984	640	2.924	2.746	3.400	4.623
SKRAD	7	1	18	18	37	71
VINODOLSKA OPĆINA	30	14	70	59	101	94
VIŠKOVO	186	120	400	344	382	380
VRBNIK	11	4	23	14	35	32
VRBOVSKO	33	19	159	112	202	260

Iz Primorsko-goranske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 3.489 osoba s većim brojem muških osoba (67%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, mentalna oštećenja te višestruka oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Primorsko-goranskoj županiji živi 1.429 branitelja s invaliditetom te 149 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

14.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Primorsko-goranske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su oštećenja drugih organa i organskih sustava, višestruka oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 81.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 81.b.

Tablica 81.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	12.417	35,6	47
Višestruka oštećenja	11.294	32,4	43
Oštećenja lokomotornog sustava	9.942	28,5	38
Mentalna oštećenja	7.695	22,1	29
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	5.433	15,6	21
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	3.435	9,8	13
Oštećenja vida	1.414	4,1	5
Oštećenja sluha	1.275	3,7	5
Intelektualna oštećenja	1.253	3,6	5
Oštećenja perifernog živčanog sustava	984	2,8	4
Poremećaji iz spektra autizma	455	1,3	2
Gluhoslijepeća	5	0	0

Tablica 81.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	205	2.447	4.607
	m	235	1.673	3.250
Višestruka oštećenja	ž	358	1.936	3.489
	m	736	2.310	2.465
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	62	1.780	3.724
	m	78	1.697	2.601
Mentalna oštećenja	ž	229	1.500	1.606
	m	584	2.414	1.362
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	246	980	1.405
	m	326	1.180	1.296
Oštećenja glasovno govorne komunikacije	ž	710	404	68
	m	1.263	887	103
Oštećenja vida	ž	32	211	501
	m	31	262	377
Oštećenja sluha	ž	37	175	419
	m	43	213	388
Intelektualna oštećenja	ž	104	378	53
	m	151	506	61
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	13	185	276
	m	15	227	268
Poremećaji iz spektra autizma	ž	62	31	6
	m	237	108	11
Gluhoslijepeća	ž	0	2	1
	m	0	1	1

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju zloćudnoj novotvorini dojke (C50) i skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u

Primorsko-goranskoj županiji 0,4%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega su 1.622 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 54 branitelja Domovinskog rata, dok ih 20 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 82 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 82. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.941
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	1.592
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	454
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	47
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	102
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1.531
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	881
H90-H95	Drugi poremećaji uha	1.234
Q90	Down-sindrom	107
S48	Amputacija obje nadlaktice	1
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	2
S98	Amputacija oba stopala	2
G35	Multipla skleroza	397

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Primorsko-goranske županije su kronične bolesti te tjelesno oštećenje (tablica 83.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 83.a i 83.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 83.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefiniran	Ukupno
Kronične bolesti	2.561	4.059	3.898	1.449	23	11.990
Tjelesno oštećenje	2.190	2.220	1.421	506	5	6.342
Psihičke bolesti	605	1.169	1.201	244	3.024	6.243
Poremećaj glasa, jezika i govora	38	51	43	61	2.417	2.610
Oštećenje vida	287	215	159	227	329	1.217
Intelektualne teškoće	44	87	198	529	292	1.150
Kronične bolesti kod djece	71	336	473	183	0	1.063
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	947
Oštećenje sluha	242	147	186	23	332	930
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	16	216	353	55	30	670
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	158	201	51	410
Gluhosljepoća	-	-	0	2	0	2

Tablica 83.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	62	2.716	4.242
	m	73	1.899	2.998
Tjelesno oštećenje	ž	64	1.245	2.373
	m	70	1.142	1.448
Psihičke bolesti	ž	145	1.231	1.372
	m	361	1.971	1.163
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	533	341	27
	m	941	722	46
Oštećenje vida	ž	22	157	462
	m	23	211	342
Intelektualne teškoće	ž	82	360	51
	m	124	475	58
Kronične bolesti kod djece	ž	516	-	-
	m	547	-	-
Višestruke teškoće	ž	144	121	2
	m	368	311	1
Oštećenje sluha	ž	24	120	305
	m	33	163	285
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	259	-	-
	m	411	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	52	28	5
	m	220	97	8
Gluhosljepoća	ž	0	1	0
	m	0	1	0

U tablici 84 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Primorsko-goranskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala za urogenitalni sustav i pomagala kod šećerne bolesti.

Tablica 84. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	2.888	3.580	6.468
Pomagala za urogenitalni sustav	2.118	3.783	5.901
Pomagala kod šećerne bolesti	2.521	2.114	4.635
Pomagala za kretanje	1.291	1.589	2.880
Druga pomagala	747	1.822	2.569
Obloge za rane	999	1.042	2.041
Ortoze	754	1.066	1.820
Slušna i surdotehnička pomagala	652	637	1.289
Ortopedske cipele	499	436	935
Pomagala za disanje	478	276	754
Pomagala za probavni sustav, stoma pomagala	359	188	547
Potrošni dijelovi za proteze za noge	259	91	350
Proteze za noge	253	89	342
Pomagala za govor	88	18	106
Pomagala za dijalizu	29	15	44
Proteze za ruke	13	3	16
Ortoproteze i elektronički uređaji	3	2	5
Ukupno	13.951	16.751	30.702

15. Sisačko-moslavačka županija

15.1. Opći sociodemografski podaci

U Sisačko-moslavačkoj županiji, po stanju na dan 15.9.2025., žive 28.322 osobe s invaliditetom od čega je 16.167 muškog spola (57,1%) i 12.155 ženskog spola (42,9%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 20,8% ukupnog stanovništva Sisačko-moslavačke županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 12.706 (44,9%) je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 15,5% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Sisačko-moslavačka županija iznad prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ te ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Sisačko-moslavačke županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 85 i 86.

Iz Sisačko-moslavačke županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2.000 osoba s većim brojem muških osoba (63%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Sisačko-moslavačkoj županiji živi 3.489 branitelja s invaliditetom te 148 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 85. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Sisačko-moslavačke županije - prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
SISAK	8.758	30,9	64
PETRINJA	4.252	15,0	31
KUTINA	3.126	11,0	23
NOVSKA	2.197	7,8	16
POPOVAČA	1.671	5,9	12
GLINA	1.618	5,7	12
LEKENIK	952	3,4	7
SUNJA	941	3,3	7
DVOR	781	2,8	6
LIPOVLJANI	563	2,0	4
MARTINSKA VES	556	2,0	4
HRVATSKA KOSTAJNICA	469	1,7	3
GVOZD	446	1,6	3
TOPUSKO	421	1,5	3
VELIKA LUDINA	401	1,4	3
JASENOVAC	336	1,2	2
HRVATSKA DUBICA	312	1,1	2
DONJI KUKURUZARI	302	1,1	2
MAJUR	207	0,7	2
Nepoznato	13	0	0,1
Ukupno	28.322		

Tablica 86. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Sisačko-moslavačke županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
DONJI KUKURUZARI	17	2	100	29	89	65
DVOR	27	18	118	81	316	221
GLINA	111	69	402	224	444	368
GVOZD	23	6	81	69	122	145
HRVATSKA DUBICA	17	7	93	37	82	76
HRVATSKA KOSTAJNICA	31	16	94	57	120	151
JASENOVAC	18	12	114	49	81	62
KUTINA	320	230	757	549	646	624
LEKENIK	93	56	246	153	262	142
LIPOVLJANI	40	33	139	95	125	131
MAJUR	9	4	34	27	77	56
MARTINSKA VES	57	45	151	94	107	102
NOVSKA	165	116	652	357	485	422
PETRINJA	335	252	1150	676	995	844
POPOVAČA	172	99	460	299	344	297
SISAK	983	775	1824	1282	1928	1966
SUNJA	67	42	259	125	279	169
TOPUSKO	27	18	107	58	117	94
VELIKA LUDINA	47	21	116	72	84	61

15.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Sisačko-moslavačke županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja lokomotornog sustava te oštećenja drugih organa i organskih sustava (tablica 87.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 87.b.

Tablica 87.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	9.470	33,4	70
Oštećenja lokomotornog sustava	8.506	30,0	63
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	7.587	26,8	56
Mentalna oštećenja	7.369	26,0	54
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	5.251	18,5	39
Oštećenja glasovno-govorne komunikacije	2.164	7,6	16
Intelektualna oštećenja	1.814	6,4	13
Oštećenja vida	1.100	3,9	8
Oštećenja sluha	1.082	3,8	8
Oštećenja perifernog živčanog sustava	1.054	3,7	8
Poremećaji iz spektra autizma	281	1,0	2
Gluhoslijepečća	9	0	0,1

Tablica 87.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	313	1.574	2.435
	m	580	2.403	2.165
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	76	1.346	2.625
	m	75	2.026	2.358
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	150	1.428	2.543
	m	212	1.254	2.000
Mentalna oštećenja	ž	133	1.009	1.235
	m	310	2.716	1.966
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	543	722	1.204
	m	683	968	1.131
Oštećenja govorno- glasovne komunikacije	ž	354	317	73
	m	723	622	75
Intelektualna oštećenja	ž	206	499	57
	m	299	708	45
Oštećenja vida	ž	64	158	327
	m	58	239	254
Oštećenja sluha	ž	18	151	249
	m	40	287	337
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	10	225	199
	m	13	338	269
Poremećaji iz spektra autizma	ž	33	16	11
	m	160	47	14
Gluhosljepoća	ž	0	2	2
	m	0	4	1

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52)

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Sisačko-moslavačkoj županiji 0,3%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega su 1.074 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 56 branitelja Domovinskog rata, dok ih 8 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 88 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 88. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.164
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	1.006
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	280
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	43
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	47
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1.095
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	641
H90-H95	Drugi poremećaji uha	1.017
Q90	Down-sindrom	72
S48	Amputacija obje nadlaktice	3
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	3
G35	Multipla skleroza	163

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Sisačko-moslavačke županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 89.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 89.a i 89.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 89.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	1.072	2.382	3.057	1.196	17	7.724
Psihičke bolesti	399	719	585	225	3.916	5.844
Tjelesno oštećenje	406	928	658	383	7	2.382
Intelektualne teškoće	89	207	381	476	502	1.655
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	275	769	499	33	40	1.616
Poremećaj glasa, jezika i govora	40	147	89	31	1.193	1.500
Kronične bolesti kod djece	140	459	461	143	0	1.203
Oštećenje vida	232	200	110	135	299	976
Oštećenje sluha	111	167	163	48	374	863
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	784
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	60	135	40	235
Gluhosljepoća	-	-	1	4	0	5

Tablica 89.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	61	1.896	2.532
	m	68	1.501	1.666
Psihičke bolesti	ž	32	794	1.015
	m	83	2.212	1.708
Tjelesno oštećenje	ž	44	416	861
	m	63	510	488
Intelektualne teškoće	ž	168	469	55
	m	253	665	45
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	659	-	-
	m	957	-	-
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	233	272	33
	m	429	505	28
Kronične bolesti kod djece	ž	565	-	-
	m	638	-	-
Oštećenje vida	ž	59	136	307
	m	45	200	229
Oštećenje sluha	ž	17	109	196
	m	40	228	273
Višestruke teškoće	ž	119	180	0
	m	208	276	1
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	27	12	6
	m	137	41	12
Gluhosljepoća	ž	0	1	1
	m	0	3	0

U tablici 90 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Sisačko-moslavačkoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za urogenitalni sustav.

Tablica 90. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	2.591	2.514	5.105
Pomagala kod šećerne bolesti	2.235	1.620	3.855
Pomagala za urogenitalni sustav	1.102	1.845	2.947
Pomagala za kretanje	1.194	1.359	2.553
Druga pomagala	487	1.030	1.517
Obloge za rane	620	621	1.241
Slušna i surdotehnička pomagala	609	337	946
Ortoze	384	481	865
Ortopedske cipele	388	270	658
Pomagala za disanje	349	205	554
Pomagala za probavni sustav, stoma pomagala	194	121	315
Potrošni dijelovi za proteze za noge	166	35	201
Proteze za noge	157	32	189
Pomagala za govor	61	14	75
Proteze za ruke	14	2	16
Pomagala za dijalizu	7	7	14
Ortoproteze i elektronički uređaji	2	0	2
Ukupno	10.560	10.493	21.053

16. Splitsko-dalmatinska županija

16.1. Opći sociodemografski podaci

U Splitsko-dalmatinskoj županiji, po stanju na dan 15.9.2025., živi 79.387 osoba s invaliditetom od čega su 43.244 muškog spola (54,5%) i 36.143 ženskog spola (45,5%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 18,6% ukupnog stanovništva Splitsko-dalmatinske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 37.733 (47,5%), su u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 12,7% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Splitsko-dalmatinska županija iznad prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ i za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Splitsko-dalmatinske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 91 i 92.

Iz Splitsko-dalmatinske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 4.136 osoba s većim brojem muških osoba (64%). Oštećenja govorno-glasovne glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Splitsko-dalmatinskoj županiji živi 8.627 branitelja s invaliditetom te 249 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

Tablica 91. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Splitsko-dalmatinske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
SPLIT	29.088	36,6	68
KAŠTELA	6.982	8,8	16
SINJ	5.337	6,7	13
SOLIN	4.656	5,9	11
OMIŠ	2.988	3,8	7
MAKARSKA	2.095	2,6	5
IMOTSKI	1.998	2,5	5
TROGIR	1.975	2,5	5
TRILJ	1.734	2,2	4
PODSTRANA	1.465	1,8	3
VRGORAC	1.354	1,7	3
DUGI RAT	1.183	1,5	3
OTOK	1.116	1,4	3
KLIS	1.017	1,3	2
MARINA	928	1,2	2
PODBABLJE	924	1,2	2
MUĆ	897	1,1	2
SEGET	851	1,1	2
HRVACE	846	1,1	2
PROLOŽAC	715	0,9	2
SUPETAR	692	0,9	2
DUGOPOLJE	691	0,9	2
DICMO	581	0,7	1
OKRUG	514	0,6	1
VRLIKA	506	0,6	1
JELSA	482	0,6	1
RUNOVIĆI	438	0,6	1
HVAR	414	0,5	1
ŠOLTA	408	0,5	1
ZMIJAVCI	373	0,5	1
ŠESTANOVAC	370	0,5	1
PUČIŠĆA	366	0,5	1
GRADAC	358	0,5	1
STARI GRAD	348	0,4	1
VIS	344	0,4	1
CISTA PROVO	320	0,4	1
PODGORA	318	0,4	1
SELCA	311	0,4	1
BAŠKA VODA	306	0,4	1
KOMIŽA	301	0,4	1
ZAGVOZD	296	0,4	1
LOVREĆ	281	0,4	1
POSTIRA	252	0,3	1
MILNA	222	0,3	0,5
TUČEPI	212	0,3	0,5
BOL	202	0,3	0,5
BRELA	202	0,3	0,5
PRIMORSKI DOLAC	185	0,2	0,4
NEREŽIŠĆA	165	0,2	0,4
LEČEVICA	165	0,2	0,4
PRGOMET	152	0,2	0,4
SUTIVAN	150	0,2	0,4
LOKVIČIĆI	140	0,2	0,3
SUĆURAJ	79	0,1	0,2
ZADVARJE	54	0,1	0,1
Nepoznato	40	0,1	0,1
Ukupno	79.387		

Tablica 92. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Splitsko-dalmatinske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BAŠKA VODA	15	15	88	45	82	61
BOL	20	6	44	28	55	49
BRELA	16	4	47	29	54	52
CISTA PROVO	15	13	92	43	103	54
DICMO	43	32	156	81	152	117
DUGI RAT	100	60	291	206	291	235
DUGOPOLJE	59	46	199	115	154	118
GRADAC	15	14	96	38	113	82
HRVACE	25	14	253	90	267	197
HVAR	48	30	86	75	77	98
IMOTSKI	125	92	608	275	403	495
JELSA	41	29	85	56	158	113
KAŠTELA	723	485	1.678	1.169	1.506	1.421
KLIS	71	70	260	154	245	217
KOMIŽA	13	8	58	34	90	98
LEČEVICA	6	2	41	15	60	41
LOKVIČIĆI	10	3	46	25	30	26
LOVREČ	16	7	86	35	73	64
MAKARSKA	134	91	546	357	491	476
MARINA	37	36	218	122	309	206
MILNA	12	6	41	20	77	66
MUČ	36	25	267	131	245	193
NEREŽIŠĆA	8	8	34	20	47	48
OKRUG	40	27	99	62	147	139
OMIŠ	241	159	729	419	736	704
OTOK	76	42	344	157	250	247
PODBABLJE	69	40	220	133	218	244
PODGORA	13	11	55	42	95	102
PODSTRANA	169	97	356	272	287	284
POSTIRA	11	9	55	50	70	57
PRGOMET	1	2	38	16	47	48
PRIMORSKI DOLAC	14	7	37	28	52	47
PROLOŽAC	41	34	230	104	150	156
PUČIŠĆA	18	10	70	52	105	111
RUNOVIĆI	26	16	114	60	119	103
SEGET	68	40	220	130	208	185
SELCA	13	9	43	41	103	102
SINJ	275	202	1.471	823	1.142	1.424
SOLIN	469	346	1.141	811	896	993
SPLIT	2.306	1.639	6.365	4.829	6.082	7.867
STARI GRAD	20	17	75	54	94	88
SUĆURAJ	2	1	10	7	37	22
SUPETAR	43	31	139	112	178	189
SUTIVAN	16	4	27	15	40	48
ŠESTANOVAC	13	9	97	45	104	102
ŠOLTA	13	14	75	42	147	117
TRILJ	110	63	541	259	416	345
TROGIR	140	104	458	313	499	461
TUČEPI	12	10	53	31	61	45
VIS	25	12	60	51	92	104
VRGORAC	47	49	353	207	360	338
VRLIKA	9	9	114	53	169	152
ZADVARJE	0	2	14	8	14	16
ZAGVOZD	15	9	73	35	102	62
ZMIJAVCI	12	12	109	53	92	95

16.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Splitsko-dalmatinske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su oštećenja drugih organa i organskih sustava, višestruka oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 93.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 93.b.

Tablica 93.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	24.092	30,3	57
Višestruka oštećenja	23.812	30,0	56
Oštećenja lokomotornog sustava	22.281	28,1	52
Mentalna oštećenja	21.646	27,3	51
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	13.270	16,7	31
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	4.865	6,1	11
Intelektualna oštećenja	2.794	3,5	7
Oštećenja perifernog živčanog sustava	2.458	3,1	6
Oštećenja vida	2.450	3,1	6
Oštećenja sluha	2.257	2,8	5
Poremećaji iz spektra autizma	806	1,0	2
Gluhosljepoća	6	0	0

Tablica 93.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	492	4.503	8.117
	m	575	3.979	6.426
Višestruka oštećenja	ž	877	3.848	6.957
	m	1.541	5.593	4.996
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	372	3.731	8.065
	m	384	4.371	5.358
Mentalna oštećenja	ž	452	2.887	4.324
	m	948	8.272	4.763
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	1.337	1.993	3.088
	m	1.734	2.504	2.614
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	980	619	89
	m	1.906	1.149	122
Intelektualna oštećenja	ž	194	861	123
	m	317	1.196	103
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	40	525	516
	m	45	725	607
Oštećenja vida	ž	86	394	733
	m	92	539	606
Oštećenja sluha	ž	61	345	643
	m	90	530	588
Poremećaji iz spektra autizma	ž	129	58	9
	m	422	174	14
Gluhosljepoća	ž	0	1	1
	m	0	2	2

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-152) i zloćudnoj novotvorini dojke (C50), dok najčešće dijagnoze oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Splitsko-dalmatinskoj županiji 1,2%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 3.829 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 136 branitelja Domovinskog rata, dok ih 24 imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 94 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 94. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	3.029
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutli poremećaji	4.043
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	805
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	67
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	233
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	2.718
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	1.887
H90-H95	Drugi poremećaji uha	2.131
Q90	Down-sindrom	271
S48	Amputacija obje nadlaktice	3
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	643

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Splitsko-dalmatinske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 95.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 95.a i 95.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 95.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	1.844	7.899	10.170	5.007	45	24.965
Psihičke bolesti	653	2.015	2.168	1.524	10.382	16.742
Tjelesno oštećenje	1.020	2.387	1.600	1.118	3	6.128
Kronične bolesti kod djece	486	1.657	895	611	1	3.650
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	602	1.290	1.169	176	67	3.304
Poremećaj glasa, jezika i govora	24	40	22	37	2.789	2.912
Intelektualne teškoće	22	136	456	1.458	579	2.651
Oštećenje vida	392	286	294	325	694	1.991
Oštećenje sluha	284	307	315	59	535	1.500
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	1.215
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	150	472	68	690
Gluhosljepoća	-	-	0	2	0	2

Tablica 95.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	83	5.773	8.830
	m	78	3.958	6.243
Psihičke bolesti	ž	132	2.202	3.297
	m	267	6.837	4.007
Tjelesno oštećenje	ž	63	1.159	2.213
	m	66	1.353	1.274
Kronične bolesti kod djece	ž	1.709	-	-
	m	1.941	-	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	1.241	-	-
	m	2.063	-	-
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	517	523	22
	m	805	1.012	33
Intelektualne teškoće	ž	174	821	118
	m	283	1.157	98
Oštećenje vida	ž	51	295	648
	m	49	432	516
Oštećenje sluha	ž	46	249	330
	m	70	394	411
Višestruke teškoće	ž	157	242	4
	m	281	526	5
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	109	45	5
	m	370	153	8
Gluhosljepoća	ž	0	1	0
	m	0	1	0

U tablici 96 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Splitsko-dalmatinskoj županiji pri čemu su najčešće korištena pomagala za urogenitalni sustav, očna i tiflehnička pomagala i pomagala kod šećerne bolesti.

Tablica 96. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Pomagala za urogenitalni sustav	4.143	7.833	11.976
Očna i tiflehnička pomagala	5.556	6.010	11.566
Pomagala kod šećerne bolesti	5.517	4.062	9.579
Druga pomagala	1.525	3.362	4.887
Pomagala za kretanje	2.206	2.615	4.821
Obloge za rane	2.037	2.012	4.049
Ortoze	1.122	1.556	2.678
Slušna i surdotehnička pomagala	1.295	1.038	2.333
Ortopedske cipele	689	659	1.348
Pomagala za disanje	804	487	1.291
Pomagala za probavni sustav, stoma pomagala	670	447	1.117
Potrošni dijelovi za proteze za noge	369	94	463
Proteze za noge	369	93	462
Pomagala za govor	116	16	132
Pomagala za dijalizu	27	15	42
Proteze za ruke	20	8	28
Ortoproteze i elektronički uređaji	0	2	2
Ukupno	26.465	30.309	56.774

17. Šibensko-kninska županija

17.1. Opći sociodemografski podaci

U Šibensko-kninskoj županiji, po stanju na dan 15.9.2025., živi 21.116 osoba s invaliditetom od čega je 11.812 muškog spola (55,9%) i 9.304 ženskog spola (44,1%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 22,1% ukupnog stanovništva Šibensko-kninske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 11.796 (55,9%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 8,4% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Šibensko-kninska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ i za ukupnu prevalenciju, a ispod prosjeka ima prevalenciju u dječjoj dobi (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Šibensko-kninske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 97 i 98.

Iz Šibensko-kninske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 779 osoba s većim brojem muških osoba (64%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Šibensko-kninskoj županiji živi 2.689 branitelja s invaliditetom te 119 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 97. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Šibensko-kninske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
ŠIBENIK	8.841	41,9	92
KNIN	2.961	14,0	31
DRNIŠ	1.805	8,5	19
VODICE	1.418	6,7	15
SKRADIN	871	4,1	9
KISTANJE	703	3,3	7
UNEŠIĆ	515	2,4	5
BILICE	514	2,4	5
RUŽIĆ	456	2,2	5
ROGOZNICA	440	2,1	5
TISNO	434	2,1	5
PRIMOŠTEN	387	1,8	4
PIROVAC	335	1,6	4
BISKUPIJA	299	1,4	3
TRIBUNJ	270	1,3	3
PROMINA	258	1,2	3
MURTER - KORNATI	254	1,2	3
ERVENIK	177	0,8	2
KIJEVO	92	0,4	1
CIVLJANE	66	0,3	1
Nepoznato	20	0,1	0,2
Ukupno	21.116		

Tablica 98. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Šibensko-kninske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BILICE	25	17	133	62	148	129
BISKUPIJA	8	5	31	24	102	129
CIVLJANE	1	1	7	4	22	31
DRNIŠ	41	39	450	225	558	492
ERVENIK	1	4	16	13	72	71
KIJEVO	1	2	21	8	40	20
KISTANJE	30	22	116	90	199	246
KNIN	178	100	758	460	703	762
MURTER - KORNATI	25	10	56	44	63	56
PIROVAC	16	8	86	31	115	79
PRIMOŠTEN	17	12	76	55	128	99
PROMINA	10	8	57	23	94	66
ROGOZNICA	23	11	89	46	156	115
RUŽIĆ	17	7	121	46	128	137
SKRADIN	31	18	235	91	281	215
ŠIBENIK	504	317	1.923	1.244	2.379	2.474
TISNO	27	18	86	67	131	105
TRIBUNJ	22	12	55	38	82	61
UNEŠIĆ	16	10	94	39	148	208
VODICE	95	64	351	173	399	336

17.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Šibensko-kninske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja lokomotornog sustava te oštećenja drugih organa i organskih sustava (tablica 99.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 99.b.

Tablica 99.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	7.649	36,2	80
Oštećenja lokomotornog sustava	7.558	35,8	79
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	7.346	34,8	77
Mentalna oštećenja	5.712	27,1	60
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	3.282	15,5	34
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1.172	5,6	12
Oštećenja vida	871	4,1	9
Oštećenja perifernog živčanog sustava	753	3,6	8
Intelektualna oštećenja	743	3,5	8
Oštećenja sluha	726	3,4	8
Poremećaji iz spektra autizma	152	0,7	2

Tablica 99.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	128	960	2.891
	m	253	1.416	2.001
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	53	947	3.346
	m	41	1.140	2.031
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	115	978	2.902
	m	119	947	2.285
Mentalna oštećenja	ž	57	709	1.072
	m	130	2.149	1.595
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	151	443	986
	m	195	614	893
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	185	158	69
	m	414	291	55
Oštećenja vida	ž	24	122	300
	m	41	149	235
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	11	122	209
	m	19	162	230
Intelektualna oštećenja	ž	44	226	30
	m	83	321	39
Oštećenja sluha	ž	16	70	251
	m	38	127	224
Poremećaji iz spektra autizma	ž	17	9	1
	m	88	35	2

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25), najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Šibensko-kninskoj županiji 0,3%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 695 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 57 branitelja Domovinskog rata, dok ih 10 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 100 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 100. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	917
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutli poremećaji	1.103
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	152
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	18
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	55
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	823
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	755
H90-H95	Drugi poremećaji uha	715
Q90	Down-sindrom	52
S88	Amputacija obje potkoljenice	2
G35	Multipla skleroza	121

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Šibensko-kninske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 101.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 101.a i 101.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 101.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	495	2.263	5.095	1.385	3	9.241
Psihičke bolesti	98	829	726	334	2.192	4.179
Tjelesno oštećenje	155	685	479	194		1.513
Intelektualne teškoće	10	48	106	298	243	705
Poremećaj glasa, jezika i govora	3	10	12	9	597	631
Oštećenje vida	83	91	83	133	215	605
Kronične bolesti kod djece	57	181	215	91	0	544
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	36	165	220	68	9	498
Oštećenje sluha	18	68	62	15	162	325
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	142
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	12	113	14	139

Tablica 101.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	36	1.437	3.887
	m	22	1.233	2.626
Psihičke bolesti	ž	16	566	603
	m	16	1.780	1.198
Tjelesno oštećenje	ž	32	202	607
	m	33	282	357
Intelektualne teškoće	ž	41	215	30
	m	71	315	33
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	95	128	5
	m	170	225	8
Oštećenje vida	ž	14	86	193
	m	25	106	181
Kronične bolesti kod djece	ž	263	-	-
	m	281	-	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	175	-	-
	m	323	-	-
Oštećenje sluha	ž	11	53	57
	m	32	78	94
Višestruke teškoće	ž	13	39	0
	m	32	57	1
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	15	7	1
	m	80	34	2

U tablici 102 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Šibensko-kninskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala pomagala za urogenitalni sustav i pomagala kod šećerne bolesti.

Tablica 102. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	1.803	1.817	3.620
Pomagala za urogenitalni sustav	1.108	2.344	3.452
Pomagala kod šećerne bolesti	1.798	1.366	3.164
Pomagala za kretanje	811	994	1.805
Ortoze	379	771	1.150
Druga pomagala	376	768	1.144
Obloge za rane	546	584	1.130
Slušna i surdotehnička pomagala	367	285	652
Ortopedske cipele	245	202	447
Pomagala za probavni sustav, stoma pomagala	165	90	255
Pomagala za disanje	153	61	214
Potrošni dijelovi za proteze za noge	109	35	144
Proteze za noge	108	32	140
Pomagala za govor	40	3	43
Proteze za ruke	4	3	7
Pomagala za dijalizu	2	3	5
Ukupno	8.014	9.358	17.372

18. Varaždinska županija**18.1. Opći sociodemografski podaci**

U Varaždinskoj županiji, po stanju na dan 15.9.2025., živi 26.740 osoba s invaliditetom od čega je 13.448 muškog spola (50,3%) i 13.292 ženskog spola (49,7%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 16,9% ukupnog stanovništva Varaždinske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 12.180 (45,5%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 12,1% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Varaždinska županija iznad prosjeka RH za dobnu skupinu 65+, a ispod prosjeka za prevalenciju u dječjoj dobi, radno-aktivnu dobnu skupinu i ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Varaždinske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 103 i 104.

Iz Varaždinske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2.576 osoba s većim brojem muških osoba (64%). Oštećenja govorno-glasovne glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Varaždinskoj županiji živi 1.137 branitelja s invaliditetom te 67 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

Tablica 103. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Varaždinske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
VARAŽDIN	6.882	25,7	43
IVANEC	2.172	8,1	14
NOVI MAROF	1.932	7,2	12
LUDBREG	1.537	5,7	10
LEPOGLAVA	1.121	4,2	7
VARAŽDINSKE TOPLICE	1.087	4,1	7
MARUŠEVEC	1.025	3,8	6
TRNOVEC BARTOLOVEČKI	1.016	3,8	6
GORNJI KNEGINEC	901	3,4	6
SRAČINEC	786	2,9	5
PETRIJANEC	747	2,8	5
VIDOVEC	745	2,8	5
BEDNJA	655	2,4	4
CESTICA	647	2,4	4
MARTIJANEC	623	2,3	4
SVETI ĐURĐ	590	2,2	4
SVETI ILIJA	559	2,1	4
JALŽABET	547	2,0	3
VINICA	487	1,8	3
MALI BUKOVEC	336	1,3	2
BREZNICA	334	1,2	2
KLENOVNIK	333	1,2	2
DONJA VOČA	327	1,2	2
LJUBEŠĆICA	326	1,2	2
BERETINEC	323	1,2	2
VISOKO	260	1,0	2
BREZNIČKI HUM	225	0,8	1
VELIKI BUKOVEC	214	0,8	1
Nepoznato	3	0	0
Ukupno	26.740		

Tablica 104. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Varaždinske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BEDNJA	33	20	196	97	148	161
BERETINEC	15	17	84	73	67	67
BREZNICA	26	25	76	62	78	67
BREZNIČKI HUM	16	3	59	40	44	63
CESTICA	57	41	164	163	112	110
DONJA VOČA	28	15	90	55	81	58
GORNJI KNEGINEC	69	49	217	178	186	202
IVANEC	117	86	462	409	474	624
JALŽABET	43	22	126	110	107	139
KLENOVNIK	25	8	86	67	68	79
LEPOGLAVA	81	48	281	212	240	259
LUDBREG	106	82	314	306	299	430
LJUBEŠĆICA	16	17	80	62	71	80
MALI BUKOVEC	23	26	80	65	57	85
MARTIJANEC	64	30	127	129	106	167
MARUŠEVEC	53	39	216	197	245	275
NOVI MAROF	123	80	487	408	408	426
PETRIJANEC	75	64	209	173	106	120
SRAČINEC	71	40	177	166	155	177
SVETI ĐURĐ	49	27	129	94	129	162
SVETI ILIJA	41	31	132	122	109	124
TRNOVEC BARTOLOVEČKI	59	49	235	214	218	241
VARAŽDIN	506	351	1.427	1.293	1.329	1.976
VARAŽDINSKE TOPLICE	76	58	279	202	235	237
VELIKI BUKOVEC	17	9	42	47	40	59
VIDOVEC	70	45	170	145	152	163
VINICA	30	22	96	94	125	120
VISOKO	12	18	56	54	59	61

18.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Varaždinske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja lokomotornog sustava te oštećenja drugih organa i organskih sustava (tablica 105.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 105.b.

Tablica 105.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	10.875	40,7	69
Oštećenja lokomotornog sustava	9.593	35,9	61
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	8.537	31,9	54
Mentalna oštećenja	5.891	22,0	37
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	5.234	19,6	33
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	2.315	8,7	15
Intelektualna oštećenja	1.851	6,9	12
Oštećenja perifernog živčanog sustava	1.335	5,0	8
Oštećenja sluha	1.114	4,2	7
Oštećenja vida	979	3,7	6
Poremećaji iz spektra autizma	230	0,9	1
Gluhoslijepeća	7	0	0

Tablica 105.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	356	2.291	2.897
	m	632	2.647	2.052
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	97	1.818	3.380
	m	108	1.863	2.327
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	167	1.993	2.764
	m	238	1.346	2.029
Mentalna oštećenja	ž	173	1.136	1.240
	m	341	1.944	1.057
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	394	907	1.248
	m	519	1.051	1.115
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	405	345	84
	m	756	631	94
Intelektualna oštećenja	ž	145	570	90
	m	191	778	77
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	17	389	333
	m	23	297	276
Oštećenja sluha	ž	38	170	314
	m	47	234	311
Oštećenja vida	ž	56	162	238
	m	63	241	219
Poremećaji iz spektra autizma	ž	39	13	1
	m	129	38	10
Gluhoslijepoća	ž	0	0	1
	m	0	5	1

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Varaždinskoj županiji 0,4%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 1.397 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 34 branitelja Domovinskog rata, dok ih 3 imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 106 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 106. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.266
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	1.011
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	230
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	47
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	95
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1.463
H53-H54	Vidni poremećaji i slijepoća	647
H90-H95	Drugi poremećaji uha	1.096
Q90	Down-sindrom	95
S78	Amputacija obje natkoljenice	3
S88	Amputacija obje potkoljenice	2
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	215

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Varaždinske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 107.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 107.a i 107.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 107.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	1.325	2.242	2.926	1.858	13	8.364
Psihičke bolesti	309	490	560	281	2.325	3.965
Tjelesno oštećenje	995	1.311	992	572	4	3.874
Intelektualne teškoće	100	130	233	512	688	1.663
Poremećaj glasa, jezika i govora	46	39	39	39	1.335	1.498
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	1.344
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	109	222	586	60	20	997
Kronične bolesti kod djece	101	239	449	169	0	958
Oštećenje vida	216	128	107	120	212	783
Oštećenje sluha	129	140	203	37	203	712
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	71	103	17	191
Gluhosljepoća	-	-	2	3	1	6

Tablica 107.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	75	2.130	2.640
	m	101	1.552	1.866
Psihičke bolesti	ž	70	815	808
	m	118	1.453	701
Tjelesno oštećenje	ž	50	830	1.300
	m	69	833	792
Intelektualne teškoće	ž	112	523	87
	m	151	719	71
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	260	274	12
	m	441	495	16
Višestruke teškoće	ž	98	399	1
	m	177	667	2
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	403	-	-
	m	594	-	-
Kronične bolesti kod djece	ž	446	-	-
	m	512	-	-
Oštećenje vida	ž	47	114	196
	m	58	191	177
Oštećenje sluha	ž	22	111	196
	m	30	151	202
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	34	10	1
	m	109	28	9
Gluhosljepoća	ž	0	0	1
	m	0	4	1

U tablici 108 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Varaždinskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala za urogenitalni sustav i pomagala kod šećerne bolesti.

Tablica 108. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	1.849	2.107	3.956
Pomagala za urogenitalni sustav	1.266	2.570	3.836
Pomagala kod šećerne bolesti	1.988	1.614	3.602
Pomagala za kretanje	1.074	1.267	2.341
Druga pomagala	454	1.030	1.484
Obloge za rane	606	756	1.362
Slušna i surdotehnička pomagala	636	503	1.139
Ortoze	335	431	766
Ortopedske cipele	244	242	486
Pomagala za disanje	308	136	444
Pomagala za probavni sustav, stoma pomagala	229	161	390
Potrošni dijelovi za proteze za noge	115	26	141
Proteze za noge	111	25	136
Pomagala za govor	112	18	130
Proteze za ruke	10	2	12
Pomagala za dijalizu	6	3	9
Ortoproteze i elektronički uređaji	1	1	2
Ukupno	9.344	10.892	20.236

19. Virovitičko-podravska županija**19.1. Opći sociodemografski podaci**

U Virovitičko-podravskoj županiji, po stanju na dan 15.9.2025., živi 13.531 osoba s invaliditetom od čega su 7.594 muškog spola (56,1%) i 5.937 ženskog spola (43,9%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 19,8% ukupnog stanovništva Virovitičko-podravске županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 6.127 (45,3%), je u dobnoj skupini 20 - 64 godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 10,4% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Virovitičko-podravska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ i za ukupnu prevalenciju te da ima ispod prosjeka prevalenciju u dječjoj dobi (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Virovitičko-podravске županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 109 i 110.

Tablica 109. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Virovitičko-podravске županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
VIROVITICA	3.610	26,7	53
SLATINA	2.225	16,4	33
PITOMAČA	1.564	11,6	23
SUHOPOLJE	1.111	8,2	16
ORAHOVICA	732	5,4	11
ŠPIŠIĆ BUKOVICA	697	5,2	10
GRADINA	535	4,0	8
LUKAČ	520	3,8	8
SOPJE	440	3,3	6
ČAČINCI	430	3,2	6
VOĆIN	367	2,7	5
ČAĐAVICA	301	2,2	4
ZDENCI	274	2,0	4
NOVA BUKOVICA	267	2,0	4
MIKLEUŠ	251	1,9	4
CRNAC	202	1,5	3
Nepoznato	5	0	0,1
Ukupno	13.531		

Tablica 110. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Virovitičko-podravске županije

Grad	Dobne skupine					
	0 – 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
CRNAC	8	10	65	27	54	38
ČAČINCI	21	19	131	65	112	82
ČAĐAVICA	19	12	84	45	75	66
GRADINA	28	20	190	111	92	94
LUKAČ	24	28	143	85	128	112
MIKLEUŠ	14	10	60	44	64	59
NOVA BUKOVICA	12	9	91	26	69	60
ORAHOVICA	33	22	205	128	163	181
PITOMAČA	103	70	432	323	279	357
SLATINA	142	86	565	397	538	497
SOPJE	23	22	108	61	129	97
SUHOPOLJE	76	46	299	220	242	228
ŠPIŠIĆ BUKOVICA	53	37	217	111	134	145
VIROVITICA	247	159	928	657	815	804
VOĆIN	20	17	110	70	100	50
ZDENCI	17	6	70	58	60	63

Iz Virovitičko-podravске županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 1.085 osoba s većim brojem muških osoba (62%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Virovitičko-podravskoj županiji živi 1.558 branitelja s invaliditetom te 60 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

19.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Virovitičko-podravске županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja drugih organa i organskih sustava te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 111.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 111.b.

Tablica 111.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	5.775	42,7	84
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	4.718	34,9	69
Oštećenja lokomotornog sustava	4.683	34,6	68
Mentalna oštećenja	4.299	31,8	63
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	2.556	18,9	37
Intelektualna oštećenja	1.178	8,7	17
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1.103	8,2	16
Oštećenja vida	675	5,0	10
Oštećenja sluha	529	3,9	8
Oštećenja perifernog živčanog sustava	513	3,8	7
Poremećaji iz spektra autizma	94	0,7	1
Gluhosljepoća	3	0	0

Tablica 111.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	188	1.083	1.627
	m	325	1.382	1.170
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	83	950	1.567
	m	112	785	1.221
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	43	849	1.502
	m	42	1.102	1.145
Mentalna oštećenja	ž	78	648	854
	m	184	1.566	969
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	107	448	719
	m	148	568	566
Intelektualna oštećenja	ž	124	351	49
	m	185	436	33
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	198	166	39
	m	391	270	39
Oštećenja vida	ž	20	120	214
	m	26	148	147
Oštećenja sluha	ž	12	47	164
	m	16	125	165
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	1	115	94
	m	7	163	133
Poremećaji iz spektra autizma	ž	16	4	0
	m	50	17	7
Gluhosljepoća	ž	1	0	1
	m	0	0	1

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Virovitičko-podravskoj županiji 0,2%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 616 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 29 branitelja Domovinskog rata, dok ih 6 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 112 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 112. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.038
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	728
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	94
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	17
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	47
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	718
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	599
H90-H95	Drugi poremećaji uha	521
Q90	Down-sindrom	43
S48	Amputacija obje nadlaktice	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	80

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Virovitičko-podravske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 113.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 113.a i 113.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 113.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	667	1.685	1.849	926	6	5.133
Psihičke bolesti	164	666	568	182	1.697	3.277
Tjelesno oštećenje	569	829	519	408	2	2.327
Intelektualne teškoće	2	100	269	330	409	1.110
Poremećaj glasa, jezika i govora	16	20	4	4	567	611
Kronične bolesti kod djece	62	179	200	88	0	529
Oštećenje vida	71	73	73	106	134	457
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	452
Oštećenje sluha	52	92	52	22	125	343
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	27	72	174	32	4	309
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	14	59	10	83
Gluhosljepoća	-	-	0	2	0	2

Tablica 113.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	15	1.206	1.842
	m	11	914	1.145
Psihičke bolesti	ž	20	526	629
	m	29	1.276	797
Tjelesno oštećenje	ž	42	399	946
	m	43	421	476
Intelektualne teškoće	ž	106	340	48
	m	160	424	32
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	98	129	6
	m	164	206	8
Kronične bolesti kod djece	ž	236	-	-
	m	293	-	-
Oštećenje vida	ž	9	80	150
	m	16	106	96
Višestruke teškoće	ž	91	91	2
	m	127	139	2
Oštećenje sluha	ž	7	36	96
	m	12	81	111
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	105	-	-
	m	204	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	12	4	-
	m	46	15	6
Gluhosljepoća	ž	1	0	0
	m	0	0	1

U tablici 114 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Virovitičko-podravskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala za urogenitalni sustav i pomagala kod šećerne bolesti.

Tablica 114. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	1.192	1.013	2.205
Pomagala za urogenitalni sustav	706	1.384	2.090
Pomagala kod šećerne bolesti	1.083	780	1.863
Pomagala za kretanje	654	782	1.436
Druga pomagala	231	475	706
Obloge za rane	306	352	658
Ortoze	278	330	608
Ortopedske cipele	297	252	549
Slušna i surdotehnička pomagala	254	165	419
Pomagala za disanje	129	63	192
Pomagala za probavni sustav, stoma pomagala	100	82	182
Proteze za noge	74	16	90
Potrošni dijelovi za proteze za noge	73	15	88
Pomagala za govor	32	9	41
Proteze za ruke	6	1	7
Pomagala za dijalizu	2	0	2
Ukupno	5.417	5.719	11.136

20. Vukovarsko-srijemska županija**20.1. Opći sociodemografski podaci**

U Vukovarsko-srijemskoj županiji, po stanju na dan 15.9.2025., živi 26.326 osoba s invaliditetom od čega je 15.129 muškog spola (57,5%) i 11.197 ženskog spola (42,5%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 18,9% ukupnog stanovništva Vukovarsko-srijemske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 12.011 (45,6%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 8,9% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Vukovarsko-srijemska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju, a ispod prosjeka za prevalenciju u dječjoj dobi (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Vukovarsko-srijemske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 115 i 116.

Iz Vukovarsko-srijemske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2.092 osobe s većim brojem muških osoba (63%). Višestruka oštećenja, oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Vukovarsko-srijemskoj županiji živi 4.149 branitelja s invaliditetom te 216 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

Tablica 115. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Vukovarsko-srijemske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
VINKOVCI	5.568	21,2	40
VUKOVAR	5.242	19,9	38
ŽUPANJA	1.465	5,6	11
IVANKOVO	1.019	3,9	7
NUŠTAR	939	3,6	7
ILOK	891	3,4	6
OTOK	861	3,3	6
STARI JANKOVCI	755	2,9	5
TRPINJA	635	2,4	5
DRENOVCI	627	2,4	5
NIJEMCI	620	2,4	4
ANDRIJAŠEVCI	577	2,2	4
BOROVO	575	2,2	4
CERNA	568	2,2	4
BOŠNJACI	463	1,8	3
VRBANJA	463	1,8	3
GUNJA	429	1,6	3
JARMINA	427	1,6	3
PRIVLAKA	416	1,6	3
BABINA GREDI	410	1,6	3
TOVARNIK	407	1,5	3
STARI MIKANOVCI	398	1,5	3
MARKUŠICA	383	1,5	3
GRADIŠTE	349	1,3	3
BOGDANOVCI	340	1,3	2
TORDINCI	314	1,2	2
TOMPOJEVCI	269	1,0	2
VOĐINCI	268	1,0	2
ŠTITAR	267	1,0	2
LOVAS	234	0,9	2
NEGOSLAVCI	135	0,5	1
Nepoznato	12	0	0,1
Ukupno	26.326		

Tablica 116. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Vukovarsko-srijemske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 – 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
ANDRIJAŠEVCI	26	22	207	84	132	106
BABINA GREDA	45	26	131	77	74	57
BOGDANOVCI	14	10	97	49	105	65
BOROVO	20	12	111	78	169	185
BOŠNJACI	31	13	139	101	95	84
CERNA	21	22	189	103	130	103
DRENOVCI	33	15	202	128	124	125
GRADIŠTE	23	10	126	50	76	64
GUNJA	23	7	125	106	98	70
ILOK	38	29	266	147	222	189
IVANKOVO	49	41	308	188	240	193
JARMINA	20	16	141	60	102	88
LOVAS	6	9	54	41	78	46
MARKUŠICA	15	13	68	54	119	114
NEGOSLAVCI	4	1	30	27	41	32
NIJEMCI	33	17	214	95	140	121
NUŠTAR	46	53	282	163	221	174
OTOK	45	27	302	140	192	155
PRIVLAKA	34	15	105	72	107	83
STARI JANKOVCI	48	29	209	117	202	150
STARI MIKANOVCI	24	16	121	78	91	68
ŠTITAR	14	14	89	46	56	48
TOMPOJEVCI	11	3	80	40	74	61
TORDINCI	17	11	114	55	73	44
TOVARNIK	27	11	128	74	106	61
TRPINJA	23	20	116	116	170	190
VINKOVCI	271	238	1.496	1.004	1.261	1.298
VOĐINCI	26	14	80	52	53	43
VRBANJA	29	16	165	75	81	97
VUKOVAR	292	162	1.358	800	1.322	1.308
ŽUPANJA	75	54	412	293	321	310

20.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Vukovarsko-srijemske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja drugih organa i organskih sustava te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 117.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 117.b.

Tablica 117.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	9.877	37,5	71
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	8.390	31,9	60
Oštećenja lokomotornog sustava	8.248	31,3	59
Mentalna oštećenja	8.028	30,5	58
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	3.871	14,7	28
Intelektualna oštećenja	1.797	6,8	13
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1.779	6,8	13
Oštećenja vida	1.162	4,4	8
Oštećenja sluha	951	3,6	7
Oštećenja perifernog živčanog sustava	848	3,2	6
Poremećaji iz spektra autizma	245	0,9	2
Gluhosljepoća	7	0	0,1

Tablica 117.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	335	1.726	2.449
	m	547	2.714	2.106
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	129	1.763	2.663
	m	170	1.520	2.145
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	56	1.280	2.610
	m	63	2.077	2.162
Mentalna oštećenja	ž	67	1.154	1.376
	m	167	3.206	2.058
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	223	690	877
	m	314	881	886
Intelektualna oštećenja	ž	176	541	62
	m	254	709	55
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	221	392	74
	m	391	586	115
Oštećenja vida	ž	39	168	380
	m	48	236	291
Oštećenja sluha	ž	26	135	287
	m	41	194	268
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	9	158	177
	m	19	272	213
Poremećaji iz spektra autizma	ž	39	15	1
	m	135	47	8
Gluhosljepoća	ž	1	2	2
	m	0	1	1

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Vukovarsko-srijemskoj županiji 0,4%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 918 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 74 branitelja Domovinskog rata, dok ih 9 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 118 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 118. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.220
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	1.244
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	245
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	37
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	86
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1.095
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	821
H90-H95	Drugi poremećaji uha	920
Q90	Down-sindrom	96
S48	Amputacija obje nadlaktice	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
G35	Multipla skleroza	150

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Vukovarsko-srijemske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 119.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 119.a i 119.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 119.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	3.400	3.076	2.057	1.769	7	10.309
Psihičke bolesti	969	1.427	857	190	3.351	6.794
Tjelesno oštećenje	1.199	1.453	739	585	2	3.978
Intelektualne teškoće	112	211	327	599	477	1.726
Poremećaj glasa, jezika i govora	68	87	51	89	916	1.211
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	1.057
Oštećenje vida	316	199	117	196	211	1.039
Kronične bolesti kod djece	99	264	351	166	0	880
Oštećenje sluha	280	160	77	25	175	717
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	36	188	158	81	8	471
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	36	152	29	217
Gluhosljepoća	-	-	0	7	0	7

Tablica 119.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	29	2.413	3.428
	m	50	2.005	2.384
Psihičke bolesti	ž	26	975	1.188
	m	50	2.778	1.777
Tjelesno oštećenje	ž	75	618	1.621
	m	71	712	881
Intelektualne teškoće	ž	165	526	60
	m	238	686	51
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	109	341	38
	m	163	496	64
Višestruke teškoće	ž	190	207	0
	m	276	383	1
Oštećenje vida	ž	38	154	344
	m	43	204	256
Kronične bolesti kod djece	ž	416	-	-
	m	464	-	-
Oštećenje sluha	ž	22	110	207
	m	34	146	198
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	159	-	-
	m	312	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	37	9	1
	m	132	33	5
Gluhosljepoća	ž	1	2	2
	m	0	1	1

U tablici 120 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Vukovarsko-srijemskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za urogenitalni sustav.

Tablica 120. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	2.138	1.724	3.862
Pomagala kod šećerne bolesti	2.116	1.342	3.458
Pomagala za urogenitalni sustav	1.160	1.701	2.861
Pomagala za kretanje	980	1.027	2.007
Druga pomagala	434	773	1.207
Ortoze	389	518	907
Slušna i surdotehnička pomagala	509	344	853
Obloge za rane	464	388	852
Ortopedske cipele	318	229	547
Pomagala za probavni sustav, stoma pomagala	161	129	290
Pomagala za disanje	202	71	273
Potrošni dijelovi za proteze za noge	149	31	180
Proteze za noge	147	32	179
Pomagala za govor	62	10	72
Proteze za ruke	9	4	13
Pomagala za dijalizu	7	3	10
Ortoproteze i elektronički uređaji	0	1	1
Ukupno	9.245	8.327	17.572

21. Zadarska županija**21.1. Opći sociodemografski podaci**

U Zadarskoj županiji, po stanju na dan 15.9.2025., živi 22.990 osoba s invaliditetom od čega je 13.712 muškog spola (59,6%) i 9.278 ženskog spola (40,4%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 14,2% ukupnog stanovništva Zadarske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 10.955 (47,7%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 11,6% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Zadarska županija ispod prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Zadarske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 121 i 121.

Tablica 121. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Zadarske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
ZADAR	9.166	39,9	56
BENKOVAC	1.772	7,7	11
POLIČNIK	779	3,4	5
OBROVAC	749	3,3	5
BIOGRAD NA MORU	664	2,9	4
SUKOŠAN	657	2,9	4
SVETI FILIP I JAKOV	650	2,8	4
POSEDARJE	578	2,5	4
GRAČAC	573	2,5	4
VIR	563	2,4	3
BIBINJE	555	2,4	3
PREKO	456	2,0	3
PAKOŠTANE	441	1,9	3
RAŽANAC	433	1,9	3
PAG	431	1,9	3
NIN	384	1,7	2
STANKOVCI	366	1,6	2
ZEMUNIK DONJI	361	1,6	2
NOVIGRAD	331	1,4	2
STARIGRAD	318	1,4	2
PAŠMAN	302	1,3	2
ŠKABRNJA	288	1,3	2
VRSI	285	1,2	2
PRIVLAKA	249	1,1	2
SALI	234	1,0	1
GALOVAC	229	1,0	1
JASENICE	229	1,0	1
POLAČA	209	0,9	1
KALI	192	0,8	1
LIŠANE OSTROVIČKE	138	0,6	1
KUKLJICA	114	0,5	1
KOLAN	112	0,5	1
POVLJANA	96	0,4	1
TKON	77	0,3	0,5
Nepoznato	9	0	0,1
Ukupno	22.990		

Tablica 122. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Zadarske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BENKOVAC	96	68	534	250	526	298
BIBINJE	54	23	170	75	142	91
BIOGRAD NA MORU	48	38	179	101	140	158
GALOVAC	11	7	69	20	78	44
GRAČAC	21	7	115	71	188	171
JASENICE	10	5	68	25	83	38
KALI	9	5	45	18	62	53
KOLAN	6	2	13	20	41	30
KUKLJICA	4	1	25	10	41	33
LIŠANE OSTROVIČKE	3	1	40	20	49	25
NIN	23	21	78	63	118	81
NOVIGRAD	17	12	93	50	109	50
OBROVAC	23	15	202	105	214	190
PAG	23	15	98	58	119	118
PAKOŠTANE	32	16	110	73	125	85
PAŠMAN	14	5	49	47	105	82
POLAČA	11	7	65	22	55	49
POLIČNIK	51	30	244	123	225	106
POSEDARJE	36	27	178	88	148	101
POVLJANA	7	3	15	16	31	24
PREKO	34	20	94	62	131	115
PRIVLAKA	13	6	70	24	82	54
RAŽANAC	33	10	107	51	155	77
SALI	9	5	43	39	84	54
STANKOVCI	30	17	106	33	114	66
STARIGRAD	10	14	86	30	113	65
SUKOŠAN	48	26	199	103	160	121
SVETI FILIP I JAKOV	42	24	175	101	179	129
ŠKABRNJA	15	16	95	36	75	51
TKON	9	7	15	3	29	14
VIR	28	12	116	66	190	151
VRSI	22	20	53	32	94	64
ZADAR	893	467	2.276	1.566	1.974	1.990
ZEMUNIK DONJI	19	15	79	52	120	76

Iz Zadarske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2.062 osobe s većim brojem muških osoba (66%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Zadarskoj županiji živi 3.366 branitelja s invaliditetom te 211 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

21.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Zadarske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su oštećenja drugih organa i organskih sustava, višestruka oštećenja te mentalna oštećenja (tablica 123.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 123.b.

Tablica 123.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	6.301	27,4	39
Višestruka oštećenja	6.280	27,3	39
Mentalna oštećenja	6.197	27,0	38
Oštećenja lokomotornog sustava	5.780	25,1	36
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	3.007	13,1	19
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	2.241	9,7	14
Intelektualna oštećenja	973	4,2	6
Oštećenja perifernog živčanog sustava	785	3,4	5
Oštećenja vida	767	3,3	5
Oštećenja sluha	513	2,2	3
Poremećaji iz spektra autizma	278	1,2	2
Gluhosljepoća	1	0	0

Tablica 123.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	96	1.228	1.917
	m	154	1.026	1.880
Višestruka oštećenja	ž	157	967	1.572
	m	347	1.566	1.671
Mentalna oštećenja	ž	66	749	912
	m	206	2.486	1.778
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	31	850	1.770
	m	45	1.326	1.758
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	106	543	708
	m	174	692	784
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	465	258	27
	m	897	555	39
Intelektualna oštećenja	ž	104	243	45
	m	143	392	46
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	11	130	169
	m	14	204	257
Oštećenja vida	ž	18	94	217
	m	22	162	254
Oštećenja sluha	ž	21	81	112
	m	29	122	148
Poremećaji iz spektra autizma	ž	38	15	2
	m	167	48	8
Gluhosljepoća	ž	0	1	0
	m	0	0	0

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ishemičnih bolesti srca (I20-I25) i ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci mentalnih oštećenja koja uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini poremećaja raspoloženja (afektivni poremećaji) (F30-F39).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Zadarskoj županiji 0,4%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 1.365 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 80 branitelja Domovinskog rata, dok ih 19 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 124 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 124. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	721
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	1.112
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	277
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	21
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	77
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	916
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	423
H90-H95	Drugi poremećaji uha	487
Q90	Down-sindrom	111
S58	Amputacija obje podlaktice	1
G35	Multipla skleroza	189

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Zadarske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 125.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 125.a i 125.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 125.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	707	1.308	1.769	1.427	22	5.233
Psihičke bolesti	130	320	551	284	3.579	4.864
Tjelesno oštećenje	548	580	531	398	8	2.065
Poremećaj glasa, jezika i govora	4	31	14	36	1.674	1.759
Intelektualne teškoće	3	21	200	392	291	907
Oštećenje vida	148	98	93	145	243	727
Kronične bolesti kod djece	46	147	217	158	0	568
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	40	138	265	58	39	540
Oštećenje sluha	35	61	93	46	144	379
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	269
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	24	201	22	247

Tablica 125.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	40	1.274	1.672
	m	38	890	1.319
Psihičke bolesti	ž	30	539	726
	m	94	2.008	1.467
Tjelesno oštećenje	ž	46	499	535
	m	74	424	487
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	367	238	12
	m	617	508	17
Intelektualne teškoće	ž	90	227	45
	m	126	373	46
Oštećenje vida	ž	17	85	210
	m	20	150	245
Kronične bolesti kod djece	ž	234	-	-
	m	334	-	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	156	-	-
	m	384	-	-
Oštećenje sluha	ž	16	68	74
	m	25	91	105
Višestruke teškoće	ž	24	48	0
	m	72	125	0
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	35	9	0
	m	152	44	7

U tablici 126 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Zadarskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala za urogenitalni sustav i pomagala kod šećerne bolesti.

Tablica 126. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	1.873	1.632	3.505
Pomagala za urogenitalni sustav	1.212	1.791	3.003
Pomagala kod šećerne bolesti	1.859	1.092	2.951
Pomagala za kretanje	962	943	1.905
Obloge za rane	716	582	1.298
Druga pomagala	375	825	1.200
Ortoze	434	478	912
Slušna i surdotehnička pomagala	324	241	565
Ortopedske cipele	347	206	553
Pomagala za disanje	233	129	362
Pomagala za probavni sustav, stoma pomagala	217	124	341
Potrošni dijelovi za proteze za noge	155	33	188
Proteze za noge	154	34	188
Pomagala za govor	35	3	38
Pomagala za dijalizu	16	8	24
Proteze za ruke	9	0	9
Ortoproteze i elektronički uređaji	2	1	3
Ukupno	8.923	8.122	17.045

22. Zagrebačka županija**22.1. Opći sociodemografski podaci**

U Zagrebačkoj županiji, po stanju na dan 15.9.2025., žive 46.652 osobe s invaliditetom od čega je 25.049 muškog spola (53,7%) i 21.603 ženskog spola (46,3%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 15,3% ukupnog stanovništva Zagrebačke županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 19.611 (42%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 16,1% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Zagrebačka županija ispod prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ i za ukupnu prevalenciju te da ima iznad prosjeka prevalenciju u dječjoj dobi (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Zagrebačke županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 127 i 128.

Tablica 127. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Zagrebačke županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
VELIKA GORICA	9.427	20,2	31
SAMOBOR	5.134	11,0	17
ZAPREŠIĆ	3.830	8,2	13
DUGO SELO	2.557	5,5	8
SVETA NEDELJA	2.529	5,4	8
SVETI IVAN ZELINA	2.430	5,2	8
JASTREBARSKO	2.346	5,0	8
IVANIĆ-GRAD	2.162	4,6	7
VRBOVEC	2.153	4,6	7
BRDOVEC	1.602	3,4	5
KRIŽ	1.147	2,5	4
RUGVICA	1.147	2,5	4
BISTRA	978	2,1	3
BRCKOVLJANI	975	2,1	3
KLOŠTAR IVANIĆ	961	2,1	3
DUBRAVA	797	1,7	3
KLINČA SELA	729	1,6	2
JAKOVLJE	641	1,4	2
PISAROVINA	601	1,3	2
GRADEC	580	1,2	2
STUPNIK	524	1,1	2
PUŠĆA	397	0,9	1
MARIJA GORICA	377	0,8	1
KRAŠIĆ	336	0,7	1
POKUPSKO	311	0,7	1
ORLE	309	0,7	1
KRAVARSKO	300	0,6	1
FARKAŠEVAC	227	0,5	1
PRESEKA	214	0,5	1
RAKOVEC	206	0,4	1
LUKA	203	0,4	1
DUBRAVICA	195	0,4	1
BEDENICA	188	0,4	1
ŽUMBERAK	123	0,3	0,4
Nepoznato	16	0	0,1
Ukupno	46.652		

Tablica 128. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Zagrebačke županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BEDENICA	17	13	44	35	42	37
BISTRA	92	56	255	201	188	186
BRCKOVLJANI	88	48	273	186	198	182
BRDOVEC	175	111	366	318	318	314
DUBRAVA	34	30	213	146	223	151
DUBRAVICA	18	3	55	41	43	35
DUGO SELO	289	189	618	507	477	477
FARKAŠEVAC	13	9	87	49	35	34
GRADEČ	54	31	150	107	114	124
IVANIĆ-GRAD	178	150	527	398	447	462
JAKOVLJE	48	30	148	127	149	139
JASTREBARSKO	192	143	473	448	536	554
KLINČA SELA	63	41	168	121	168	168
KLOŠTAR IVANIĆ	94	57	261	182	187	180
KRAŠIĆ	21	18	79	60	80	78
KRAVARSKO	30	11	89	44	84	42
KRIŽ	84	64	273	178	260	288
LUKA	18	9	54	43	40	39
MARIJA GORICA	43	18	76	75	93	72
ORLE	30	24	87	66	52	50
PISAROVINA	42	28	159	104	140	128
POKUPSKO	6	16	110	53	81	45
PRESEKA	17	12	51	45	50	39
PUŠĆA	41	28	90	74	89	75
RAKOVEC	19	12	57	45	29	44
RUGVICA	105	73	296	231	225	217
SAMOBOR	558	404	1.154	912	1.090	1.016
STUPNIK	63	34	110	89	121	107
SVETA NEDELJA	264	168	578	418	561	540
SVETI IVAN ZELINA	179	99	551	447	564	590
VELIKA GORICA	1.047	667	2.044	1.786	1.830	2.053
VRBOVEC	212	120	518	411	439	453
ZAPREŠIĆ	370	280	800	716	690	974
ŽUMBERAK	2	1	28	22	45	25

Iz Zagrebačke županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 5.404 osobe s većim brojem muških osoba (64%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Zagrebačkoj županiji živi 2.266 branitelja s invaliditetom te 132 osobe koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

22.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Zagrebačke županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja lokomotornog sustava te oštećenja drugih organa i organskih sustava (tablica 129.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 129.b.

Tablica 129.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	13.414	28,8	44
Oštećenja lokomotornog sustava	13.370	28,7	44
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	12.024	25,8	40
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	9.159	19,6	30
Mentalna oštećenja	9.050	19,4	30
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	5.707	12,2	19
Intelektualna oštećenja	2.372	5,1	8
Oštećenja vida	1.288	2,8	4
Oštećenja sluha	1.198	2,6	4
Oštećenja perifernog živčanog sustava	1.142	2,4	4
Poremećaji iz spektra autizma	487	1,0	2
Gluhosljepoća	15	0	0

Tablica 129.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	569	2.572	3.377
	m	1.080	3.152	2.664
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	140	2.540	4.211
	m	151	2.687	3.641
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	258	2.839	3.632
	m	348	2.020	2.927
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	843	1.366	2.250
	m	1.085	1.684	1.931
Mentalna oštećenja	ž	311	1.727	1.758
	m	721	2.758	1.775
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	1.001	914	74
	m	1.826	1.784	108
Intelektualna oštećenja	ž	215	774	50
	m	306	973	54
Oštećenja vida	ž	43	267	317
	m	68	308	285
Oštećenja sluha	ž	43	215	250
	m	65	321	304
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	21	282	215
	m	19	341	264
Poremećaji iz spektra autizma	ž	60	36	14
	m	275	74	28
Gluhosljepoća	ž	0	5	3
	m	0	4	3

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Zagrebačkoj županiji 0,6%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 2.221 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 67 branitelja Domovinskog rata, dok ih 6 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 130 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 130. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.695
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	1.531
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	487
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	63
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	96
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1.679
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	902
H90-H95	Drugi poremećaji uha	1.153
Q90	Down-sindrom	154
S48	Amputacija obje nadlaktice	4
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	2
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	386

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Zagrebačke županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 131.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 131.a i 131.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 131.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	1.586	3.863	4.601	2.640	71	12.761
Psihičke bolesti	384	888	844	377	4.545	7.038
Poremećaj glasa, jezika i govora	127	341	221	63	3.884	4.636
Tjelesno oštećenje	706	1.146	840	674	7	3.373
Intelektualne teškoće	124	183	249	696	933	2.185
Kronične bolesti kod djece	233	872	506	288	0	1.899
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	350	802	508	102	73	1.835
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	1.581
Oštećenje vida	192	150	122	202	382	1.048
Oštećenje sluha	133	164	226	68	311	902
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	116	199	91	406
Gluhosljepoća	-	-	0	9	1	10

Tablica 131.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	98	3.417	3.794
	m	120	2.585	2.747
Psihičke bolesti	ž	124	1.406	1.493
	m	300	2.207	1.508
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	798	796	21
	m	1.402	1.578	41
Tjelesno oštećenje	ž	64	658	1.050
	m	73	835	693
Intelektualne teškoće	ž	175	727	48
	m	256	927	52
Kronične bolesti kod djece	ž	841	-	-
	m	1.058	-	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	699	-	-
	m	1.136	-	-
Višestruke teškoće	ž	272	313	6
	m	448	541	1
Oštećenje vida	ž	28	206	286
	m	35	245	248
Oštećenje sluha	ž	30	169	180
	m	39	257	227
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	54	25	13
	m	236	59	19
Gluhoslijepoća	ž	0	5	2
	m	0	2	1

U tablici 132 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Zagrebačkoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflotehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za urogenitalni sustav.

Tablica 132. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflotehnička pomagala	3.667	4.158	7.825
Pomagala kod šećerne bolesti	3.364	2.372	5.736
Pomagala za urogenitalni sustav	1.966	3.028	4.994
Pomagala za kretanje	1.753	1.884	3.637
Druga pomagala	659	1.612	2.271
Obloge za rane	932	906	1.838
Ortoze	766	928	1.694
Slušna i surdotehnička pomagala	851	604	1.455
Ortopedske cipele	711	596	1.307
Pomagala za disanje	717	374	1.091
Pomagala za probavni sustav, stoma pomagala	420	310	730
Potrošni dijelovi za proteze za noge	224	69	293
Proteze za noge	213	64	277
Pomagala za govor	140	16	156
Pomagala za dijalizu	7	7	14
Proteze za ruke	10	4	14
Ortoproteze i elektronički uređaji	1	1	2
Ukupno	16.401	16.933	33.334